

نهمین نشست نمایندگان انجمن ریاضی ایران در دانشگاه‌های کشور

جلیل رشیدی نیا*

وی از نمایندگان انجمن خواست پیشنهادات خود را به منظور افزایش ارتباط انجمن با دانشجویان و تشویق دانش‌آموزان برای انتخاب رشته ریاضی در دبیرستان‌ها به شورای اجرایی ارائه و در این راه به آنها کمک کنند.

سپس خزانه‌دار انجمن ریاضی ایران دکتر علی ایرانمنش گزارشی از وضع فعلی انجمن به لحاظ مالی و درآمدها و مخارج آن را ارائه نمود. وی جلب مشارکت خیرین در تأمین بخشی از هزینه‌های انجمن را مهم و ضروری خواند و از نمایندگان و اعضای انجمن در این زمینه درخواست کمک و همفکری کرد. پس از وی خانم دکتر مژگان محمودی (مسئول کمیته بانوان انجمن ریاضی ایران) توضیحاتی در خصوص فعالیت‌ها و برنامه‌های آتی این کمیته، به‌خصوص مراسم ویژه سالروز تولد پروفسور مریم میرزاخانی (۲۲ اردیبهشت) که به نام روز زنان در ریاضیات نامگذاری شده ارائه کرد.

در ادامه نشست، دکتر امیدعلی کرمزاده عضو هیئت علمی دانشکده ریاضی دانشگاه شهید چمران اهواز، نکاتی را در جهت پیشرفت و موفقیت انجمن متذکر شد. سخنران بعدی دکتر جلالی دبیر کمیسیون انجمن‌های علمی ایران بود که با موضوع «نقش انجمن‌های علمی در تصمیم‌گیری‌های کلان کشور» به ایراد سخنرانی پرداخت. وی با اشاره به انتخاب انجمن ریاضی ایران در هفته پژوهش امسال به عنوان انجمن علمی برتر کشور در علوم پایه، بر اهمیت علوم پایه و تأثیرگذاری آن در پیشرفت سایر علوم تأکید کرد.

دبیر کمیسیون انجمن‌های علمی ایران گفت: علوم پایه در جامعه علمی کشور مظلوم واقع شده و از ۳۷۰ انجمن علمی، تنها ۳۱ انجمن در حوزه علوم پایه است. وی تصریح کرد: وزارت علوم و کمیسیون انجمن‌های علمی ایران با جدیت و علاقه، تلاش‌های اعضای انجمن را رصد و حمایت می‌کنند. وی عدم سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و محدودیت‌های منابع مالی وزارت علوم را از چالش‌های انجمن‌های علمی برشمرد و در عین حال تأکید کرد یکی از راه‌های برون‌رفت از چالش‌های کشور، تکیه بر ظرفیت انجمن‌های علمی است.

نهمین نشست نمایندگان انجمن ریاضی ایران در دانشگاه‌های کشور، دهم بهمن ماه ۱۳۹۷ به میزبانی دانشگاه علم و صنعت در سالن دکتر حسنی دانشکده ریاضی این دانشگاه برگزار شد.

در این نشست ابتدا کلیپ معرفی دانشگاه علم و صنعت ایران پخش شد. سپس دکتر رشیدی نیا (معاون آموزشی دانشکده ریاضی و نماینده انجمن در دانشگاه علم و صنعت ایران) به مدعوین و مهمانان خوشامد گفت. وی هدف این گردهمایی را همفکری و همیاری برای پیشبرد امور انجمن ریاضی ایران عنوان کرد و یاد مرحوم دکتر حسنی (عضو هیئت علمی دانشکده ریاضی و اولین نماینده انجمن ریاضی در دانشگاه علم و صنعت ایران) را گرامی داشت. دکتر رشیدی نیا با تجلیل از پیشکسوتان و پایه‌گذاران انجمن، آرزو کرد نمایندگان انجمن نشست خوب و موفقی در آن دانشگاه داشته باشند.

در ادامه، رئیس انجمن ریاضی ایران، دکتر سیدمنصور واعظ‌پور سخنرانی نمود. وی با تشکر از دانشگاه علم و صنعت ایران برای میزبانی این نشست، به تبیین برخی چالش‌های پیش روی انجمن پرداخت و کاهش استقبال از رشته ریاضی در دبیرستان‌ها، نامرتب بودن رشته ورودی‌های کارشناسی ارشد ریاضی، نیاز جدی به دانش‌افزایی دبیران ریاضی و کیفیت آموزش ریاضی در مدارس را از این چالش‌ها برشمرد.

پس از تقدیر از نمایندگان برگزیده، میهمان دیگر نشست آقای دکتر ضرغام (رئیس وقت صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور) سخنرانی کردند که متن سخنرانی ایشان نیز در همین شماره آمده است.

برگزاری میزگرد با موضوع «تعامل انجمن ریاضی ایران با دانشگاه‌ها» از دیگر برنامه‌های این همایش بود که توسط آقای دکتر صفاپور مدیریت شد. ابتدا دکتر تومانیان و دکتر قاسمی هنری سخنانی را ایراد نمودند. در انتها نیز دکتر صفاپور صحبت‌ها و نظرات حاضران را جمع‌بندی نمود. متن سخنان ایراد شده و نظرات مطرح شده در زیر می‌آید.

آقای دکتر مگردیچ تومانیان: ضمن تشکر از دانشگاه علم و صنعت برای ایجاد چنین جلسات مفیدی، صحبت از این شد که نمایندگان ما در دانشگاه‌ها بتوانند بیشتر فعالیت کرده و انجمن را معرفی کنند. همچنین خودشان به عنوان نماینده انجمن در آنجا اقداماتی را انجام دهند. خُب، این همکاران ما احتیاج به اطلاعات دارند، باید اطلاعاتی به ایشان داده بشود تا آنها بتوانند این اطلاعات را در آن جا تبلیغ کنند، نمایش دهند، آگهی کنند، رواج دهند، پیگیری کنند، با دانشجویان صحبت کنند و بگویند که انجمن چنین فعالیت‌هایی را انجام می‌دهد. من پیشنهاد می‌کنم که دفتر انجمن اطلاعاتی را از سایت‌های مختلف یا اطلاعاتی که انجمن خودش دارد را برای همه نمایندگان بفرستد تا نمایندگان اطلاعاتی داشته باشند که بتوانند فعالیتشان را انجام دهند. می‌توانم مثال بزنم که دفتر انجمن چه کارهایی را می‌تواند انجام دهد: می‌تواند از فعالیت‌های خودش در سایت اطلاع‌رسانی کند، می‌تواند از طریق فرهنگستان علوم به همکاران ما در دانشگاه‌ها اطلاعات منعکس کند.

ما یک کمیسیونی را در کشور داریم به نام کمیسیون پیشبرد ریاضی کشور و این کمیسیون به این دلیل تشکیل شد که همکاران ما در دانشکده‌های فنی دانشگاه‌های کشور به فرهنگستان آمدند و گفتند ریاضی کشور دارد اُفت پیدا می‌کند و ما نگران هستیم چون باید از این دانش‌آموزان تغذیه کنیم. چه می‌شود کرد؟ از پیشکسوتان ما در آنجا آقای دکتر عارف هست که الان در کمیسیون آموزش مجلس هست و بزرگان دیگری نیز حضور دارند. تصمیم گرفتیم که این کمیسیون را تشکیل بدهیم و تا حالا ۲۰ جلسه داشته ایم. خُب در صورت جلسات بالاخره یک چیزهایی هست، اینها را فرهنگستان و یا انجمن می‌توانند به همکاران ما بدهند تا آنها نیز استفاده کنند و بدانند چنین کارهایی دارد انجام می‌شود.

یکی از کارهایی که انجام می‌دهیم همان مسئله دانشگاه

متن سخنرانی آقای دکتر جلالی (دبیر کمیسیون انجمن‌های علمی) در همین شماره آمده است.
در ادامه از نمایندگان برتر انجمن ریاضی ایران در دوره ۱۳۹۷-۱۳۹۶ به شرح زیر تقدیر به عمل آمد:

- آقای دکتر علی ایرانمنش، دانشگاه تربیت مدرس،
  - آقای دکتر افشین بهرام، دانشگاه تبریز،
  - آقای دکتر احمد صفاپور، دانشگاه ولی عصر (عج) رفسنجان،
  - آقای دکتر مهرداد نامداری، دانشگاه شهید چمران اهواز،
  - خانم دکتر آریتا تاج الدینی، دانشگاه شهید باهنر کرمان،
  - خانم دکتر زهره اکبری، دانشگاه مازندران،
  - آقای دکتر بهزاد صالحیان، دانشگاه دامغان.
- و همچنین از نمایندگان زیر نیز به عنوان «نمایندگان فعال» تقدیر شد:
- آقای دکتر مجتبی رنجبر، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان،
  - آقای دکتر امیرعباس ورشوی، دانشگاه اصفهان،
  - خانم دکتر فاطمه سادات موسوی، دانشگاه زنجان،
  - آقای دکتر احمد زهره، دانشگاه صنعتی شاهرود،
  - آقای دکتر سعید علیخانی، دانشگاه یزد،
  - آقای دکتر فریدون حبیبیان، دانشگاه سمنان،
  - آقای دکتر رسول نصر اصفهانی، دانشگاه صنعتی اصفهان،
  - آقای دکتر مرتضی اویسی‌ها، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) قزوین،
  - آقای دکتر جلیل رشیدی‌نیا، دانشگاه علم و صنعت ایران،
  - آقای دکتر مهدی شریف‌زاده، دانشگاه یاسوج،
  - خانم دکتر بنفشه اکبری، دانشگاه صنعتی سهند تبریز،
  - آقای دکتر جعفر بی‌آزار، دانشگاه گیلان،
  - آقای دکتر مجید کریمی، دانشگاه هرمزگان،
  - آقای دکتر سعید رسولی، دانشگاه خلیج فارس،
  - خانم دکتر ساناز ریواز، دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل،
  - آقای دکتر محمد جلوداری ممقانی، دانشگاه علامه طباطبایی.

دانشگاه علم و صنعت، آیا شما حاضرید بدون کنکور دانشجو بگیرید؟ دانشگاه‌های معتبر این موضوع را قبول نمی‌کنند. سال گذشته - سازمان سنجش می‌داند - ۵۰۰ نفر از دبیرستان‌ها با معدل ۲۰ آمدند و در کنکور شرکت کردند. حال این ۵۰۰ نفر را چطور می‌خواهند وارد دانشگاه‌ها کنند؟! هر کسی دلش می‌خواهد به دانشگاه برود. مگر می‌شود؟ پس امکان ندارد کنکور را حذف کنند و کنکور همیشه خواهد بود. پیشنهاد فرهنگستان به شورای انقلاب فرهنگی و بعد هم به کمیسیون مجلس این بود که شما بیایید دو تا امتحان خیلی معتبر در آموزش و پرورش اجرا کنید. یکی همان نمره کتبی ششم، یکی هم دهم یا یازدهم. یک امتحان سراسری برگزار کنید. بعد بیایید نمرات کتبی این دو امتحان را به سازمان سنجش بفرستید. از دانشگاه‌ها بخواهید که مثلاً برای رشته برق کدام درس‌های دبیرستان برایشان مهم است؟ به آن درس‌ها و آن نمرات ضریب ۴ بدهید و به بقیه ضریب ۲ و ۱ الی آخر. با این ضرایب نمرات دانش‌آموختگان دبیرستانی را استاندارد کنند و امتحانی هم به شکل GRE بگیرند و با معدل، تا سازمان سنجش بتوانند برای دانشگاه‌ها دانشجو بگیرند همراه با معدل بفرستند.

این چیزی است که در دوم اسفند ۹۷ مطرح خواهد شد. پس ما داریم این دو کار را در فرهنگستان انجام می‌دهیم. ما وزیر آموزش و پرورش را با چهار تا از معاونین‌شان دعوت کردیم در فرهنگستان؛ گفتیم آقا شما چرا کسی را که ریاضی نخوانده است می‌فرستید سر کلاس ریاضی درس دهد؟ گفت: «اجازه دهید من دستمال از تو جیبم در بیارم و اشک‌هایم را پاک کنم!» خُب این یعنی چی؟ آقای امینی گفت: «من این چهار سالی را که در وزارت هستم هیچ کسی را در تهران استخدام نکرده‌ام چون در تهران نیرو زیاد داریم.» مثلاً یک نفر را برای علوم تربیتی سیستان و بلوچستان استخدام می‌کنیم، بعد از دو الی سه ماه یا شش ماه یک نماینده‌ای می‌آید دستش را می‌گیرد و می‌گذارد در آموزش و پرورش تهران! یکدفعه می‌بینیم که ما در تهران این همه نیروی اضافه داریم و حال اینکه درس نداریم به ایشان بدهیم! پس باید چه کار کنیم؟ بعد می‌بینم که روانشناسی نداریم، تربیتی نداریم، می‌پرسیم شما چه چیزی را می‌توانی، می‌گویند من ریاضی هم بلدم درس بدهم! خُب شب نگاه می‌کنم صبح می‌روم درس می‌دهم! بعد مجبوریم بچه‌مان را بفرستیم به این کلاس ریاضی! خیلی جالب بود، گفت: «اگر ما هم این کار را نکنیم - یعنی آقا یا خانمی که از سیستان و بلوچستان آورده‌اند در تهران و وارد آموزش و پرورش کرده‌اند را اخراج کنیم - فردا مجلس استیضاح‌مان می‌کند». دکتر عارف گفت: «من اگر جای شما بودم، ایستادگی

فرهنگیان است که اینجا هم زیاد صحبت شد. البته دکتر عارف فرمودند که دانشگاه فرهنگیان چطور تصویب شد و واقعاً خیلی بد بوده است. حال ما کاری به این نداریم. ما در دوم اسفند - تقریباً دو هفته دیگر - جلسه داریم در فرهنگستان و از وزیر علوم، وزیر آموزش و پرورش، رئیس دانشگاه فرهنگیان، رئیس کمیسیون آموزش عالی مجلس و دبیر شورای انقلاب فرهنگی دعوت کردیم. فکر می‌کنم کمتر جایی کمیته‌ای باشد که این‌ها را دور هم جمع کند و ما دیدیم که بهترین کار این است که همه این‌ها را دور هم جمع کنیم. چون همه اینها دست‌اندرکاران تشکیل دانشگاه فرهنگیان بوده‌اند و اینکه چه فایده‌ای دارد در آنجا مطرح کنیم. سال گذشته در دانشگاه تربیت مدرس کنفرانسی برگزار کردیم که بیشتر موضوعات آن مربوط به دانشگاه فرهنگیان بود. کتابچه‌اش را مشخص کردیم و به همه جا فرستادیم؛ حتی مثلاً برای وزیر آموزش و پرورش فرستادیم که صفحه چند تا چند، مربوط به کار شماست اما هیچ عکس‌العملی ندیدیم. برای همین انتظار داریم که در این جلسه مطرح کنیم که چه فاجعه‌ای در آینده برای مملکت در پیش است. دانشگاه فرهنگیان ۱۰۴ شعبه در سطح کشور دارد و هیچ استادیاری و دانشیاری ندارد به جز احتمالاً چند تا از همان استادهایی که دیروز و پریروز استخدام کرده‌اند و هنوز هم رسمی نشده‌اند. خوب اینها نمی‌توانند دبیر تربیت کنند.

پیشنهاد ما به شورای انقلاب فرهنگی که در نامه‌ای مفصل به آن‌ها نوشته و ارسال شده این است که دو کار انجام شود. اولی در رابطه با دانشگاه فرهنگیان است. این دانشگاه بیاید و از دانش‌آموختگان دانشگاه‌های کشور استخدام کند، حالا با هر وسیله‌ای که می‌خواهد. برای مثال کنکور یا امتحان برگزار کند و در نهایت انتخاب کند و برای اینها دوره‌های دبیری بگذارد، دوره تربیت دبیری، دوره علوم تربیتی بگذارد و هر دوره‌ای، هر چه که می‌خواهند بگذارند. در فاصله یک سال و دو سال هر چه که می‌خواهد به اینها آموزش بدهد و در نهایت به اینها گواهی معلمی بدهد تا به این وسیله دبیر بشوند. بدین ترتیب اُفت شغلی دانش‌آموختگان از بین می‌رود. تقریباً سی درصد دانش‌آموختگان رشته‌های ریاضی و فیزیک وارد آموزش و پرورش می‌شدند که الان بیکار شده‌اند. به این طریق تا حدودی بیکاری‌شان حل می‌شود.

موضوع دوم کنکور است. متأسفانه یکی از صدمه‌های بزرگی که ما می‌بینیم از تلویزیون است که مثلاً اعلام می‌کند ۸۵ درصد رشته‌های ما بدون کنکور شده‌اند! این درست نیست و نمی‌تواند همچین چیزی بشود. شما بروید رشته‌هایی که بدون کنکور پذیرش می‌شود را نگاه کنید؛ کدام رشته‌ها هستند؟ کدام جاها هستند؟ مثلاً

کرمزاده هم به درستی فرمودند که خود ما هم در دانشگاه‌ها مقصر هستیم. در دانشگاه‌ها! اینکه جمعیت دانش‌آموختگان این قدر زیاد شد، مقداریش را وزارتخانه مسئول است که مجوزهای غیرعلمی و غیرمنطقی برای گسترش آموزش عالی و برای افزایش ظرفیت صادر کرد و یک مقداریش هم به خود ما مربوط می‌شود. نمایندگان محترم، بد نیست که در این جلسات که شرکت می‌کنند حرف‌ها را بشنوند و توضیح بدهند. وقتی یک دانشگاه جدیدالتأسیس یا جدیدالتأسیس در رشته ریاضی را می‌بینیم هنوز دو سال از کارشناسی‌اش نگذشته تقاضای فوق‌لیسانس می‌کند! هنوز دو سال از فوق‌لیسانسش نگذشته تقاضای دکترا می‌کند! هنوز سه چهارم اعضا هیئت علمی‌اش استادیار هستند، می‌خواهد دکترا دایر کند و وقتی می‌رویم دفترچه کنکور را می‌بینیم که ای و امصیبتا، اون دانشگاه برتر کشور با مثلاً ۱۰ تا استاد در فلان شاخه چهار تا دانشجو در دوره دکترا گرفته، درحالی که این دانشگاه جدیدالتأسیس ریاضی ۸ تا دانشجو دکترا در اون شاخه گرفته است! پس یک مقدار به خود ماها هم مربوط می‌شود.

اینها را باید ما تبلیغ بکنیم، این کارها را کردیم که این رشته ریاضی اینقدر بی‌منزلت شده است. یکی از وظایف نمایندگان می‌تواند در دانشگاه‌ها این باشد که بروند و برای جلوگیری از افت بیشتر رشته ریاضی صحبت کنند. خود دانشگاه‌ها پیش قدم بشوند و آنقدر افزایش ظرفیت ندهند، مخصوصاً در تحصیلات تکمیلی. حالا درست است که بعضی‌ها گفتند رشته ریاضی ما خودبه‌خود دارد تعطیل می‌شود، حال ما بیاییم جمعیت و ظرفیتش را کم کنیم که نمی‌شود؟ خوب قبول دارم این حرف را، ولی از آن طرف هم قبول کنیم که خودمان باعث شدیم که این چنین جوی به وجود بیاید. مگر نه این است که گسترش آموزش عالی را فقط وزارتخانه مسئول نبوده است؟ هر دانشگاهی، هر مدرسه عالی‌ای، آمده رشته ریاضیات را در آن دایر کرده است و تلاش کرده‌اند که زود تحصیلات تکمیلی داشته باشند و پایان‌نامه داشته باشند تا از مزایای آن استفاده کنند. پس یک مقدار اشکال به خود ما هم وارد است. اگر می‌خواهیم رشته ریاضی در کشور رشد کند، اینها را تبلیغ کنیم. این یکی از دلایل است که انجمن با نمایندگان ارتباط دارد و ما انتظار داریم که نمایندگان این مباحث را در گروه‌های خودشان به بحث بگذارند که چه کار باید کرد؟! مثلاً من در یکی از جلسات سازمان سنجش بودم و گفتند: «آقای قاسمی! شما را به خدا بروید اینها را در دانشگاه‌هایتان بحث کنید؛ چه کار باید کنیم که این رشته ریاضی آنقدر بی‌منزلت و آنقدر بی‌اعتبار شده؟ بدترین نمرات کنکور می‌آیند رشته ریاضی، بدترین نمرات! بعد یک نفر جمله جالبی بیان کرد، گفت: «می‌دانید با کارنامه منهای ۳۰ آمده به رشته

می‌کردم و استیضاح می‌شدم، ولی برگه‌های اون آقا یا خانم را امضا نمی‌کردم تا وارد تهران شوند».

ما این کارها را در فرهنگستان داریم انجام می‌دهیم و بهتر است که همکاران ما در جریان این کارها باشند. مثلاً ما جایزه‌ای داریم به نام جایزه ابوریحان و هر سال به یک نفر که سن او زیر ۴۰ سال است و کارهای تحقیقاتی خوب انجام داده باشد اهدا می‌کنیم. به همین مناسبت مراسمی در اردیبهشت ماه برگزار و این جایزه تقدیم می‌شود. ما به تعداد مقاله نمره نمی‌دهیم و می‌گوییم ۵ تا مقاله‌ای که شما خودتان قبول دارید را برای ما بفرستید. از لحاظ علمی، آنها را بررسی می‌کنیم و جایزه می‌دهیم. بنابراین ما تقاضا داریم که دبیرخانه انجمن این اطلاعات را برای همکاران بفرستد تا نمایندگان بتوانند تبلیغ کنند. مثلاً سمینارهایی که در فرهنگستان داریم، پوستر چاپ می‌کنند؛ خُب آن پوسترها را بگیرند و بچسبانند در دانشگاه‌ها. ببینید ما همیشه در جلسات فرهنگستان رئیس انجمن ریاضی و رئیس انجمن آمار را دعوت می‌کنیم. بنابراین ارتباط نزدیکی بین شاخه ریاضی فرهنگستان و انجمن ریاضی ایران هست و انتظار داشتیم که انجمن هم تا به حال کارهایی انجام دهد که انجام نداده است. این کارهایی است که ما برای انجمن انجام می‌دهیم تا آنها به نمایندگان اطلاع‌رسانی کنند. با تشکر.

آقای دکتر طاهر قاسمی‌هنری: من یادم هست در یکی از همین نشست‌هایی که داشتیم و نمایندگان محترم دانشگاه‌ها تشریف آوردند، یکی از نمایندگان در جلسه بلند شدند و گفت: فایده عضویت در انجمن ریاضی چیست؟! خود نمایندگان این را فرمودند و برای ما خیلی تعجب‌آور بود که ای بابا، این خودش نماینده است و این دیگر چرا این حرف را می‌زند! یکی از همکاران فرمود: اتفاقاً خیلی سؤال خوبی را مطرح کرد و خیلی خوب است که ما به این موضوع بپردازیم. چه خوب شد مطرح کرد! چون اگر مطرح نمی‌کرد، کسی راجع به این موضوع صحبت نمی‌کرد. چه بهتر که این سؤال را مطرح کردند و فرصتی پیش آمده تا مسئولین انجمن توضیح دهند که واقعاً چه فوایدی در عضویت انجمن هست و در این زمینه بحث و توضیحات خیلی خوبی توسط افرادی که درون مجموعه و کادر اجرایی بودند داده شد و تا حدی اقتناع حاصل شد که به هر حال یک فوایدی عضویت در انجمن دارد و فقط صرفاً پرداخت حق عضویت نیست!

ببینیم واقعا ما چگونه بایستی از حضور نمایندگان محترم استفاده کنیم تا اینکه ارتباط با انجمن حفظ شود؟ ارتباط هم به این دلیل است که انجمن ارتقا پیدا کند. این چالش‌هایی که در سطح کشور به وجود آمده بالاخره یک مقداری هم به خود ما مربوط می‌شود. آقای دکتر

جورج پولیا می‌گوید زمانی که در آمریکا ریاضی به شدت اُفت کرده بود، کمیته‌ای تشکیل شد و من آنجا آمار گرفتم (حدود ۶۰ سال قبل - اینکه آنقدر رشته ریاضی در آمریکا افت کرده به چه علتی است را بررسی می‌کردند). دیدیم تعداد معلمان دبستان که دیپلم ریاضی دارند ۱ درصد است. آقای دکتر حداد عادل که حدود ۳۰ سال قبل مسئولیتی در آموزش و پرورش داشتند، ایشان هم آمدند گزارش دادند. از قضا ما هم در ایران آمار گرفتیم و دیدیم تعداد معلمان دبستان که دیپلم ریاضی دارند ۱ درصد است! خیلی جالبه، یعنی مابقی معلمان دیپلم غیر ریاضی دارند، خُب اینهایی که دیپلم ریاضی ندارند از ریاضی چه می‌دانند که بخواهند بچه ما را به ریاضی علاقه‌مند کنند؟ و همین گفته جورج پولیا می‌شود؛ یعنی به جای اینکه به اینها عشق به ریاضی را آموزش دهند، تنفر از ریاضی آموزش می‌دهند. جالب است که از سال‌های ۶۵ به بعد تلاش‌های زیادی شد. خود آقای دکتر حداد عادل و بقیه تلاش کردند که ترمیم پیدا کند و مؤثر هم واقع شد. اما مدارس ما امروزه دوباره همینطوری شده است! اینها را باید بحث کنیم. در جلسات و دانشگاه‌ها به والدین منعکس کنیم. آماری که به ما داده‌اند این است که آموزش و پرورش گفته که اینها حتماً باید لیسانس علوم انسانی و علوم تربیتی باشند چون این مسائل تربیتی خیلی مهم‌تر از رشته ریاضی است! یکی از علت‌هایی که دانش‌آموز رشته ریاضی ما اُفت پیدا می‌کند این است. دلیل دیگر آن هم که معلم‌ها خودشان بی‌سوادند. آیا معلم بی‌سواد می‌تواند دانش‌آموز ما را به رشته ریاضی علاقه‌مند کند؟! معلم‌های ۲۰ سال اخیر از کجا دانش‌آموخته شدند که الان استخدام آموزش و پرورش هستند؟

از مراکز تربیت معلم؛ دانشگاه‌های تربیت معلم که دیگر برچیده شده‌اند! همه محکوم‌مان می‌کنند که شما چرا اسم دانشگاه را از تربیت معلم به دانشگاه خوارزمی تغییر دادید؟ گفتیم ما ۲۰ سال تربیت معلم بودیم، ولی اسمی بی‌مسما بود. آموزش و پرورش به ما اصلاً رشته دبیری نمی‌داد! می‌گفت ما خودمان تربیت می‌کنیم. به این دلیل بود که اسم‌مان را عوض کردیم و گفتیم اجازه دهید ما هم دانشگاه جامع باشیم. ما مدرک تربیت معلمی می‌دهیم به فرد و او هم فکر می‌کند که فقط به درد معلمی می‌خورد! او را هم که استخدام نمی‌کنند! خُب این بنده خدا باید چکار کند؟ شرایط کاری هم خراب می‌شود. بازاریابی‌اش هم بهم می‌خورد! گفتیم که ما هم به اسم دیگری روش بگذاریم و بگوییم او هم مثل دانشجویان بقیه دانشگاه‌ها لیسانس، فوق لیسانس و یا دکتری گرفته است و مثل بقیه تخصص و مهارت دارد و فقط برای معلمی تربیت نشده است. حالا هم که دیگر مرکزی را تحت عنوان دانشگاه فرهنگیان رسمیت داده‌اند.

ریاضی؟ شما را به خدا بروید بحث کنید و یک فکری کنید؛ تا کی می‌خواهد این روال ادامه پیدا کند؟ رشته ریاضی که زیر بنای بسیاری از رشته‌های مهندسی و علوم پایه و این جور چیزها است؛ اگر آنقدر اُفت پیدا کند، آینده این کشور به خطر می‌افتد. حالا بحث‌هایی با ایشان داشتیم.

در رابطه با ظرفیت‌ها می‌خواستیم برایتان نکاتی را بگویم. تعداد ۷۰۰ هزار داوطلب علوم تجربی داریم و ۱۲۰ یا ۱۴۰ هزار داوطلب علوم ریاضی! اما از آن طرف آنقدر عرق داشته‌اند این وزارت بهداشتی‌ها که هرگز ظرفیتشان را بالا نبرده‌اند و محکم هم پای آن ایستاده‌اند. چرا ما این غیرت را در دانشگاه‌های وزارت علوم نداریم که اینطوری محکم پاش بایستیم؟ من باورم نمی‌شد و به این رئیس بخش که گفتیم، به نظرتون شما در رشته‌های پزشکی و پیراپزشکی و غیره حدود ۴۰ الی ۵۰ هزار تا بیشتر دانشجو می‌پذیرند؟ گفت نه آقای قاسمی ۵۰ هزار تا هم نمی‌شود؛ ۴۰ هزار تا هم نمی‌شود؛ اصلاً ۳۰ هزار تا هم نمی‌شود؛ گفتیم واقعاً می‌گویید؟ گفت: «بله، امسال یعنی سال ۹۷ کل رشته‌های پزشکی و پیراپزشکی، حتی آنهایی که فوق دیپلم و کاردانی و کارشناسی هم می‌دهند - رادیولوژی پرستاری و امثال اینها - همشون روی هم ۱۷ هزار ظرفیتشان است.» باورتان می‌شود؟ اونوقت ۷۰۰ هزار داوطلب علوم تجربی داریم؛ خوب حال یکی از رسالت‌های ما و شما نمایندگان محترم می‌تواند این باشد که بروید در دانشگاه‌ها، جلساتی تشکیل دهید؛ از خانواده‌ها و والدین محصلین دبیرستانی دعوت کنید و این آگاهی را به ایشان بدهید که این بچه‌هایی که آنقدر تشویقشان کردید بروند رشته‌های پزشکی و پیراپزشکی، آیا می‌دونید ظرفیتشان چقدر است؟! آیا می‌دانید ۳٪ احتمال دارد که بچه شما پذیرش بشود؟! تازه ممکن است پزشکی و دندانپزشکی و این رشته‌هایی هم که آنقدر درآمدساز است قبول نشود! یک رشته پیراپزشکی قبول شود. ۳ درصد احتمال دارد! وقتی ۱۷ هزار در مقابل ۷۰۰ هزار هست؛ خوب این را آموزش و انتقال دهید به خانواده محصل‌ها. باور کنید مؤثر واقع می‌شود. به ایشان توضیح دهید که آیا می‌دانید چند درصد احتمال دارد فرزندان شما پشت کنکوری شوند؟! ۹۷ درصد؛ با این نکته خانواده‌ها وحشت می‌کنند. ولی اگر بیاید دیپلم ریاضی بگیرد چی و شانسی چقدر است؟ تقریباً ۱۰٪. خُب این خیلی تبلیغ خوبی برای رشته ریاضی می‌شود. همه ما سعی کنیم، دانشگاه‌مان را بسیج کنیم برای اینکه با خانواده‌ها ارتباط برقرار شود و اینها را دعوت کنید. چه موقعی؟ موقعی که اینها اوایل دبیرستان هستند، یعنی موقع راهنمایی قدیم، باور کنید مؤثر واقع می‌شود.

صادر شود. پیشنهاد خوبی هست که شورای اجرایی آن را بررسی کند تا نمایندگان انجمن فقط به گروه ریاضی که آنها انتخاب کرده‌اند، معرفی نشود. به جاهای دیگر مثل آموزش و پرورش و ... معرفی شوند.

آقای دکتر عباس سالمی مسائلی در رابطه با اهداف و دیدگاه‌های انجمن و نکات خوب دیگری را فرمودند که امیدواریم بتوانیم این کار را در هیئت اجرایی انجام دهیم.

خانم دکتر فرشته ملک توضیحات بیشتری برای جایگزینی معدل بجای کنکور را که آقای دکتر تومانیان فرمودند خواستار شدند و آقای دکتر تومانیان فرمودند: «آن معدل‌ها، حاصل تعداد زیادی درس هست و فقط به ۴ ساعت زمان کنکور بسنده نمی‌کند» و نکات مفید دیگری نیز فرمودند.

آقای دکتر حسن ملکی از دانشگاه ملایر حضور اعضای شورای اجرایی انجمن و پیشکسوتان ریاضی در دانشگاه‌های کوچکتر را جهت تبادل نظر مطرح نمودند که دوستان در پاسخ فرمودند در صورت دعوت از طرف دانشگاه‌ها، از این موضوع استقبال می‌شود.

آقای دکتر مهدی شریفزاده از دانشگاه یاسوج - حضور فعال انجمن در تدوین آیین‌نامه‌ها را فرمودند که این را بایستی پیگیری باشیم. یکی از چیزهایی که پیگیری شده همین است که انجمن باید به یک مرجع علمی ریاضی کشور تبدیل شود. البته مقاومت‌هایی می‌شود، ولی باید تلاش بیشتر کرد.

آقای دکتر محمد غلامزاده محمودی از دانشگاه شریف فرمودند: «انجمن ریاضی چند تا محصول خوب دارد مثل مسابقه ریاضی و ... که می‌تواند از اینها درآمدزایی داشته باشد و به نظر من درآمدزایی از چاپ مقاله در مجلات اشتباه است؛ چون کنفرانس و داوری‌هایی که به این شکل ذی‌نفع هستند؛ خیلی دارای اعتبار علمی نیست.

چاپ کتاب توسط انجمن، ارتباط بیشتر نمایندگان با دانشجویان، فراهم کردن جوی مناسب توسط نمایندگان تا دانشجویان جوان بتوانند بهتر با نمایندگان ارتباط برقرار کنند و ... از بحث‌هایی بود که مطرح شد؛ اینها خیلی خوب هستند. در رابطه با کتاب باید با احتیاط عمل کنیم که چه کتابی و به چه شکلی منتشر کنیم؛ چون این کتاب بخشی از سوابق انجمن می‌شود و بر اعتبار انجمن اثر می‌گذارد. با تشکر از توجهی که فرمودید.

سخنرانی دکتر مجید جلوداری ممقانی با عنوان «بزرگداشت ابوریحان بیرونی» پایان بخش این نشست بود.

پس این آگاهی‌ها را به دیگران بدهیم، سروصدا کنیم، خانواده‌ها را در مقابل مدیران مدارس و مقامات آموزش و پرورش مدعی کنیم که این بچه ما را چه کسی درس می‌دهد؟ مدرکش را از کجا گرفته است؟ چرا شما از دانشگاه‌های برتر کشور معلم استخدام نمی‌کنید؟ اگر این خواسته‌ها مطرح شود، رفته رفته فشار به اینها می‌آید و اثر می‌گذارد. مثلاً ما که می‌رویم پیش پزشک، باید بدانیم این پزشک از کجا دانش‌آموخته شده که حالا می‌خواهد تمام سرنوشت ما را رقم بزند، نکند سلامت مرا به خطر بیندازد؟ از کجا؟ با چه مدرکی و چه کیفیتی دانش‌آموخته شده است؟ چقدر سواد دارد که می‌خواهد در مورد من قضاوت کند و جراحی انجام دهد؟ شما باید بروید عکسبرداری، اشعه به بدن شما برخورد کند و خدا می‌داند چه بلایی به سر شما می‌آید. حُب در مورد مدرسه بچه‌هایمان هم همین حساسیت را داشته باشیم. با تشکر

پس از آقای دکتر قاسمی هنری تعدادی دیگر از حاضرین به بیان نقطه‌نظرات، انتقادات و پیشنهادات خود پرداختند و در مورد آنها بحث و گفتگو شد که از درج جزئیات بیشتر پرهیز می‌شود.

در انتها آقای دکتر احمد صفاپور در جمع‌بندی میزگرد اظهار داشت: آقای دکتر مگردیچ تومانیان فرمودند که فعالیت‌ها به اطلاع نمایندگان رسانده شود. فرمایشات آقای دکتر درست است و یکی از کارهایی که در این دوره جدید شروع شده، فعال کردن کانال انجمن هم برای اطلاع‌رسانی بوده است. سایت انجمن را هم خانم دکتر محمودی در حال پیگیری هستند که سایت بروز و فعالی داشته باشیم.

در مورد نشریات که صحبت شد. دو یا ۳ هفته پیش آقای دکتر باقری - قائم مقام وزیر علوم - مهمان ما در دانشگاه رفسنجان بودند به نکته مهمی اشاره کردند و آن اینکه از این به بعد، هیچ‌گونه مجوزی برای نشریات دانشگاهی صادر نمی‌کنیم، و اینکه از این به بعد وزارت علوم وارد بحث صدور مجوز نخواهد شد و هر کسی می‌خواهد نشریه منتشر کند، اساس کارمان را می‌گذاریم بر ارزیابی نشریه؛ یعنی پایان هر سال که نشریات منتشر می‌شود، آنها را تحت عنوان معتبر یا نامعتبر اعلام می‌کنیم و سیاست اصلی و اساسی‌مان این خواهد بود که از نشریات انجمن‌های علمی حمایت کنیم؛ چون در کشورهای دیگر نیز نشریات را انجمن‌های علمی و تخصصی منتشر می‌کنند نه دانشگاه‌ها. پس در واقع اساس سیاست وزارت علوم تقویت انجمن‌های علمی و نشریات آنهاست.

آقای دکتر امیدعلی گرمزاده فرمودند که معرفی نامه برای نمایندگان

متن سخنرانی آقای دکتر جلالی، دبیر کمیسیون انجمن‌های علمی ایران

در نهمین نشست نمایندگان انجمن ریاضی ایران در دانشگاه‌های کشور

۱۰ بهمن ماه ۱۳۹۷، دانشگاه علم و صنعت ایران

بسم الله الرحمن الرحيم

سلام عرض می‌کنم خدمت همه عزیزان و ابراز خوشحالی از اینکه در جمع صمیمی و فرهیخته شما هستم. از برگزارکنندگان این جلسه تشکر و قدردانی می‌کنم. خیلی هم خوشحالم که در این جمع هستم.

اگر بخواهم دیدگاه وزارت را درباره انجمن ریاضی ایران بگویم، آگاه هستیم که این انجمن از با سابقه‌ترین انجمن‌های علمی ایران است؛ فعالیت‌های این انجمن در طول این سال‌ها که قدمتی ۵۰ ساله دارد می‌تواند الگویی برای انجمن‌های دیگر باشد. اولین یا دومین انجمن ثبت شده در کمیسیون انجمن‌های علمی ایران است و همیشه هم با رتبه A و حتی +A بوده است. به عبارتی شاگرد اول کلاس ما در میان همه انجمن‌ها است. بر این اساس برای من فرصت مغتنمی است که در اینجا حضور یافته‌ام تا شخصاً این دستاورد بزرگ را به خانواده ریاضی کشور تبریک بگویم.

وزارت علوم بر رشد و پیشرفت علوم پایه در کشور تأکید دارد. البته این را هم بگویم که نتایج و دستاوردهای علمی در علوم پایه همانطور که دوستان فرمودند برای جامعه و حوزه‌های فنی و مهندسی آنچنان محسوس نیست.

همانطور که می‌دانید بنده رشته‌ام حقوق است و از حوزه ریاضی نیستم ولی دوردور از آن آگاه هستم و این را هم بگویم زمانی که دانشجوی دانشکده حقوق بودم، کسانی که از رشته ریاضی می‌آمدند، واقعاً دانشجویهای موفق و برجسته‌تری بودند.

همکاران من و شما در وزارت علوم آگاه هستید که اگر چه علوم پایه برای رشد و توسعه کشور است اما این علوم در جامعه علمی، مظلوم و غریب واقع شده است. این را هم بگویم که در کمیسیون انجمن‌های علمی ما ۳۷۰ انجمن داریم که فقط ۳۱ انجمن در حوزه علوم پایه مشغول فعالیت هستند. به عبارت دیگر ۹ درصد از انجمن‌های علمی در حوزه علوم پایه فعال هستند؛ اما وزارت علوم و کمیسیون انجمن‌های علمی حداقل در حال حاضر با جدیت و با علاقه تلاش‌های شما عزیزان را هم رصد می‌کنند و هم مورد حمایت قرار می‌دهند. در حال حاضر تأکیدی هست که به این حوزه و به‌خصوص

به حوزه ریاضی توجه داشته باشیم.

البته همگی می‌دانیم که منابع مالی محدود دولت و عدم سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در علوم پایه یکی از چالش‌های بزرگ شما عزیزان در توسعه و تحقق اهداف‌تان است. همچنین عدم فعالیت و بیکاری دانش‌آموختگان این رشته موضوعی است که از مشکلات و دغدغه‌های شماست و همکاران شما در وزارت علوم هم به این نکات واقف‌اند.

از فعالیت‌های شما مانند چاپ مقاله، برگزاری مسابقه و تجلیل از بزرگان و ... باخبر هستم و بسیاری از کارهای دیگر که دستاورد شما است. در وزارت علوم تلاش داریم که برای هموار کردن حرکت مسیر انجمن‌ها کارهایی را انجام دهیم، البته کاستی‌ها و کمبودهایی هست.

در رابطه با نقش انجمن‌ها و خصوصاً نقش انجمن ریاضی نکات مهمی وجود دارد؛ آقای دکتر برومند - معاون پژوهشی وزیر - هم تأکید خیلی زیادی فرمودند برای برون سپاری بسیاری از کارها و بهترسازی آنها؛ بهترین ظرفیت برای این قضیه انجمن‌های علمی هستند. شاید همین چند روز گذشته نامه‌ای را آماده کردیم؛ از طرف آقای دکتر برومند برای آقای دکتر غلامی وزیر علوم فرستادیم و همانطور که می‌دانید وزارت علوم، کمیته‌ها، کمیسیون‌ها و هیئت‌های زیادی دارد که تخصصی و کارشناسی در بدنه وزارت علوم هستند و اینها مرجع تصمیم‌گیری در حوزه‌های پژوهش، آموزش و خیلی از حوزه‌های دیگر هستند. در این نامه تقاضا کردیم که حتماً انجمن‌ها، البته نه همه انجمن‌ها، انجمن‌های شاگرد اول‌مان مثل شما و انجمن‌های برجسته‌مان، حتماً در این کمیسیون نماینده داشته باشند؛ چون بالاخره انجمن ریاضی ایران در حوزه علوم پایه یک مرجع است و ما نقش مرجعیتی که از انجمن‌ها می‌خواهیم این است که آنها آنجا نماینده داشته باشند و نظرات کارشناسی دهند. انجمن باید بتواند ابتدا در وزارت مربوطه‌اش و سپس در سایر دستگاه‌ها و سازمان‌های کشور به صورت فعال ایفای نقش کند.

دیدگاه ما در وزارت علوم این است که یکی از راه‌های برونرفت از چالش‌های کشور، تکیه بر انجمن‌های علمی است. ظرفیت‌های

تجربه‌های موفق سایر کشورها، بهترین فرصت را برای ایجاد انگیزه در جوانان و جامعه به وجود آورده‌اید.

تعامل میان دانشگاه و انجمن‌های علمی از عوامل تربیت نیروی جوان هم هست. اخیراً یونسکو گزارشی داشت مبنی بر اینکه امروزه کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه به دنبال روشی هستند که قشر جوان دانش‌آموخته را توانمند کنند تا شکاف آموزشی و مهارتی را در بین این قشر کم کنند. چون این نیروهای جوان هستند که برای مواجهه با مشکلات جامعه در قرن بیست و یکم آماده می‌شوند. تجربه موفق ما، در انجمن ریاضی ایران بیانگر توانمندی این سرمایه عظیم اجتماعی است یعنی آموزش و توانمند و آماده کردن فرهیختگان آینده علمی کشور.

در جمع‌بندی برای اینکه وقت عزیز و ارزشمند شما را بیشتر از این نگیرم این را بگویم که به هر حال انجمن‌های علمی یکی از ابزارهای مؤثر و موثق و مفید در جهت حرکت کشور به سمت توسعه هستند و کسی در این مورد تردید ندارد. و کارنامه انجمن ریاضی ایران در چند دهه عمر خود نشان از ایجاد اعتماد در مفاخر داخلی و بین‌المللی دارد و کمیسیون انجمن‌های علمی ضمن عرض خسته نباشید و خدا قوت به تک تک شما، این را در حقیقت بیان می‌کند که آثار و برکات حضور و فعالیت‌های داوطلبانه شما روشن و واضح هست و امیدبخش برای آینده بهتر برای کشور.

من چون مدتی کمتر از یک سال است که با انجمن‌ها ارتباط و سروکار دارم متأسفانه این اتفاق و همدلی‌ای که در این جا میان شماها هست را در بسیاری از انجمن‌ها شاهد نیستم. اختلاف‌ها و نزاع‌هایی که نیروی این انجمن‌ها را تحلیل می‌برد. واقعیت این است که من بسیاری از وقتی را که باید برای حمایت‌ها، تشویق‌ها، شرکت در چنین جلساتی و قدم‌های کوچکی که در وزارتخانه می‌توانم برای تقویت انجمن‌ها بردارم، برای حل اختلاف‌ها و نزاع‌ها ... صرف می‌کنم. ولی خدا را شکر تا جایی که من خبر دارم در این انجمن شاهد چنین وضعیت‌هایی نیستیم و واقعاً دعا می‌کنم بابت تدبیر بزرگان این رشته، پیشکسوتان و جمع فرهیخته در این حوزه تا این انجمن همیشه پر افتخار بدرخشد.

(با سپاس از آقای دکتر جلیل رشیدی‌نیا بابت آماده‌سازی این سخنرانی برای چاپ).

بسیار بالای انجمن‌های علمی امروزه می‌تواند این نوید را بدهد. در جاهای مختلف این تلاش را داریم و من سعی کرده‌ام مجلس را نسبت به این قضیه واقعاً حساس کنم و نامه‌ای به امضای خود وزیر علوم برای ریاست مجلس فرستادیم که در کمیسیون‌های تخصصی مجلس حتماً از انجمن‌ها به نحوی استفاده بشود. همچنین در سایر نهادها - دستگاه‌های برنامه‌ریزی، سیاست‌گذار، قانونگذار و اجرایی - به همین ترتیب اقدام شود.

من خبر دارم که توان انجمن علمی شما در پیشبرد اهداف دیپلماسی علمی تا الان بسیار بسیار بالا بوده است. عضویت در مجامع بین‌المللی، همکاری با نهادهای مختلف در کشورهای در حال توسعه و توسعه‌یافته، در اختیار داشتن نشریه بسیار معتبر بین‌المللی و موفقیتی که اخیراً فرمودند یعنی پیشنهاد بزرگداشت روز زن در ریاضیات را که به صورت بین‌المللی مطرح کردند که در ۹۲ عضو اتحادیه بین‌المللی ریاضیات به تصویب رسیده است و قرار است انشاءالله در اردیبهشت‌ماه برگزار شود نمونه‌هایی از این دیپلماسی است. ما هم قدم‌هایی را برداشته‌ایم و حمایت‌های خیلی جدی‌ای را خواهیم داشت و امیدوارم بتوانیم نقشی جدی را برای برگزاری این مراسم بسیار باشکوه و تقدیر از آن چهره در گذشته عزیز دلمان - یعنی مریم میرزاخانی - در کشورمان ایفا کنیم.

در باور ملی، در حقیقت انجمن‌های علمی می‌توانند نقش‌های جدی داشته باشند. انجمن علمی خودش یک دانشگاه و به نحوی خودش یک مرجع علمی معتبر است که پژوهشگران و متخصصین در آن دور هم جمع شده‌اند تا علم را به صورت کاربردی و خیلی کاربردی‌تر از دانشگاه‌ها ارائه کنند. در مورد انجمن شما با قطعیت می‌توان گفت یکی از بزرگترین اجتماعات علمی کشور، این انجمن هست که حتی فراتر از کشور ما هم رفته و جا گرفته است و موجب ایجاد فرصت‌هایی شده که خلق آنها توسط نهادهای حاکمیتی به این راحتی‌ها امکان‌پذیر نیست؛ حتی می‌توانم بگویم به ندرت چنین کارهایی امکان‌پذیر است. شما در این انجمن به هر حال یک نهاد مردمی و علم محور را تشکیل داده‌اید که خودش یک دانشگاهی است که پژوهشگران و متخصصین و دانشجویان و دیگر اقشار مردم را دور هم جمع کرده‌اید تا علم را در کشور نهادینه کنید و به این ترتیب با به کارگیری روش‌های جدید در ارتباط با مخاطبین و بهره‌گیری از

متن سخنرانی آقای دکتر ضرغام رئیس وقت صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور

در نهمین نشست نمایندگان انجمن ریاضی ایران در دانشگاه‌های کشور و گفت و شنود ایشان با برخی حاضران

۱۰ بهمن ماه ۱۳۹۷، دانشگاه علم و صنعت ایران

آقای دکتر ضرغام سخنانشان را چنین آغاز کردند:

بسم الله الرحمن الرحيم

یکی دیگر از کارگروه‌هایی که ما ایجاد کردیم، برآوری و ارتقاء جایگاه زنان در پژوهش است. مهمترین عامل موفقیت هر کاری نیروی انسانی آن است. ۵۰ درصد جمعیت دنیا را زنان تشکیل می‌دهند. اتفاقاً الان رئیس این کارگروه، خانم دکتر محمودی است که عضو انجمن ریاضی نیز می‌باشد.

در رابطه با ظرفیت‌هایی که عرض کردم، کارشناسی ارشد و دکتری را حمایت می‌کنیم. پرداخت گرنت آغاز شده و در همان ابتدا ۱۰۰ میلیون تومان پرداخت می‌کنیم. سینرژي هم داریم یعنی گرنتی که چند تا استاد بین ۲ تا ۴ الی ۵ رشته پروژه مشترک بدهند؛ در این زمینه هم محدودیت مالی نداریم. اخیراً یکی از استادان ریاضی دانشگاه تهران آمده بود و می‌خواست روی سرطان مدلسازی کند تا این بیماری را کاهش دهیم. پس در رابطه با این نوع گرنت هم دوستان می‌توانند پروژه مشترک بدهند. گرسی‌های مختلفی هم داریم، به عنوان مثال، گرسی پژوهشی مرحومه خانم دکتر مریم میرزاخانی که ویژگی‌های خوبی دارد. علاوه بر اینکه صاحب کرسی می‌تواند از ظرفیت‌های خارج از کشور استفاده کند، برآورد من این است که می‌تواند بیش از دو میلیارد تومان از ما کمک مالی بگیرد.

پس از اتمام سخنرانی ایشان گفت‌وگوهای پیرامون موضوعات مطرح شده انجام شد که در زیر به بخشی از آنها اشاره می‌شود.

دکتر طاهر قاسمی‌هنری: نکته خلی خوبی را در رابطه با دانشگاه فرهنگیان اشاره فرمودید. خوشحالم که متوجه هستیم چه لطمه‌ای به دانشگاه‌های کشور وارد شده است. خواستم بدانم با آن همه اعضاء فرهیخته، شخصیت‌های بارز و پیشکسوتی که ما در شورای عالی انقلاب فرهنگی داریم، با چه دلایل و توجیهی اینها آمدند و یک چنین اساسنامه‌ای را برای دانشگاه فرهنگیان تصویب کردند که بر اساس آن اساسنامه کلیه نیازهای آموزش و پرورش فقط باید از دانشگاه فرهنگیان تأمین شود مگر زمانی که نتوانند به لحاظ کمی نیازهایشان را تأمین کنند؟ خوب بود در همان جلسه این را هم مصوب می‌کردند که کلیه رشته‌های علوم پایه و برخی از رشته‌های

عرض سلام و احترام خدمت استادان بزرگوار. افتخاری است که توانستم خدمت شما باشم. برای پیشبرد اهدافمان کارگروه‌هایی را ایجاد کردیم. یکی از کارگروه‌هایی که ایجاد کردیم، ریاضی فیزیک است و با اعتقاد این کار را کردیم. اتفاق زیبایی هم که افتاده این است که انجمن ریاضی به کارگروه ریاضی وصل شده است. من از دوستان انجمن ریاضی خواهشی دارم که ببینند و یک بررسی تطبیقی انجام دهند تا مشخص شود چگونه این شاخه علمی را به خوبی توانستند گسترش دهند و اثربخشی این گسترش را در حال و آینده شاهد باشند؟ چه کار کردند که آنقدر اعتماد و اطمینان ایجاد شد تا یک دانشجویی وقتی در این شاخه ریاضی می‌آید، آینده علمی خوبی دارند. ایشان ضمن انتقاد از دخالت وزارتخانه‌های غیرمرتبط و دستگاه‌های اجرایی در امور آموزش عالی و برقراری دوره‌های کارشناسی، کارشناسی ارشد، و دکتری به نمونه‌هایی از این قبیل اقدامات اشاره نموده و در همین رابطه به دانشگاه فرهنگیان اشاره کرده و گفتند: واقعاً این دانشگاه فرهنگیان که ایجاد شده کار غلطی بود. یعنی آموزش و پرورش ما را از توانمندی‌های بسیار بالای بچه‌هایی که از دانشگاه‌های خوب کشور دانش‌آموخته شده‌اند، محروم می‌کند.

سپس ادامه دادند: همانطور که گفتم یکی از این کارگروه‌ها، ریاضی فیزیک است و من خیلی به آن امیدوار هستم. از آقای دکتر (واعظ‌پور) خواهش کردم که کار مطالعاتی انجام دهند و ما تفاهم‌نامه‌ای را امضا کردیم که هر برنامه‌ای انجمن داشته باشد برای اینکه مردم با اهمیت این علم آشنا شوند، منابعش را ما تأمین می‌کنیم تا شما هیچ دغدغه مالی نداشته باشید. انجمن ریاضی ایران که یکی از قدیمی‌ترین انجمن و حدود نیم قرن از تشکیل آن می‌گذرد، نباید دغدغه‌ای داشته باشد.

تربیتی‌شان را می‌توانند انجام دهند. آن مهارت تدریس و درس‌های آموزش هنر معلمی را بمراتب بهتر از استادان یا دبیران خود دانشگاه فرهنگیان می‌توانند آموزش دهند چون برخی از همکاران می‌گویند که لیسانسه‌ها را استخدام کنند و بعد فرهنگیان اینها را به هنر معلمی آموزش دهند! آیا آنها توانش را بیشتر دارند یا دانشگاه‌های برتر کشور؟ آنها استادان جوانی دارند که خودشان سابقه تدریس چندانی ندارند. ما این همه استاد پیشکسوت با سابقه در دانشگاه‌ها داریم که حتی در زمینه هنر معلمی هم اینها موفق‌ترند. حتی در زمینه انتقال معارف اسلامی و اخلاق اسلامی هم اینها موفق‌ترند تا بتوانند دانشجویهای بارزی را با آن معیارهایی که آموزش و پرورش مدنظرش هست، تربیت کنند. این را برایشان توضیح دهید، ممنون می‌شویم.

با تشکر

(با سپاس از آقای دکتر رشیدی‌نیا بابت آماده‌سازی متن سخنرانی و گفت و شنود.)

علوم انسانی و علوم تربیتی در کل دانشگاه‌های ایران هم مُنحل شوند!! واقعیت این است که دارند با این مصوبه چنین کاری را انجام می‌دهند و چه بلاهایی به سر دانشگاه‌ها نیامده و رشته‌های علوم پایه خصوصاً رشته ریاضی به خاطر عدم وجود بازار کار، چقدر اُفت منزلت پیدا کرده است. این‌ها را چگونه توجیه می‌فرمائید؟ چون شما مقامی هستید که بیشتر در آنجاها حضور داشتید.

دکتر ضرغام: من آنجا نبودم که ببینم چطور تصویب شد اما ظاهراً فرهنگستان اقدام خوبی را دارد آغاز می‌کند و وزرای علوم، آموزش و پرورش و ... را دعوت می‌کند تا استدلال کند که این کار به نفع آینده کشور نیست.

دکتر طاهر قاسمی هنری: ممنون، بالاخره ما حرفمان این است که کلیه دانشگاه‌های کشور، در هر استانی و شهری می‌توانند معلم تربیت کنند، هم استادان بسیار بسیار مبرز و خوبی دارند و هم حتی امور

آگهی تشکیل مجمع عمومی

انجمن ریاضی ایران

مجمع عمومی سالانه انجمن ریاضی ایران ساعت ۱۷:۳۰ روز سه شنبه ۹۸/۶/۵ در محل برگزاری پنجاهمین کنفرانس ریاضی ایران در دانشگاه شیراز برگزار خواهد شد. از کلیه اعضای محترم انجمن دعوت می‌شود در این جلسه حضور یابند.

دستور جلسه:

- گزارش رئیس انجمن از فعالیت‌های یک ساله
- ارائه گزارش امور مالی توسط خزانه‌دار انجمن و تصویب ترازنامه و اعطای مجوز تأیید گزارش مالی به شورای اجرایی
- گزارش بازرس انجمن از پیشرفت امور
- انتخاب بازرس اصلی و علی‌البدل
- تصویب برنامه سالانه انجمن
- استماع پیشنهادات اعضای حاضر در جلسه

توجه: مطابق اساسنامه انجمن تنها اعضای پیوسته انجمن حق رأی دارند.

متن سخنرانی آقای دکتر بهزاد

در اولین همایش مدال‌آوران مسابقات ریاضی دانشجویی انجمن ریاضی ایران

۲۳ اسفندماه ۱۳۹۷، دانشگاه صنعتی امیرکبیر

کردم هر کس داوطلب شود در دست کم یک کمیته: «انتشار بولتن»، «برگزاری مسابقات دانشجویی ریاضی کشور» و «واژه‌گزینی» فعالیت کند. لزوم برگزاری مسابقات ریاضی دانشجویی را برای ایجاد رقابت سالم یادآور شدم و افزودم پس از کسب تجربه، دانشجویان و نیز دانش‌آموزان ایرانی را به المپیادهای جهانی اعزام خواهیم کرد. کلمه المپیاد را که به زبان آوردم زنده‌یاد دکتر محسن هشترودی با تکان دادن سر پیشنهاد مرا تأیید فرمودند و سبب شدند با اعتماد به نفس به کار خود ادامه دهم.

بگذریم، نخستین مسابقه همزمان با برگزاری چهارمین کنفرانس ریاضی کشور در فروردین‌ماه سال ۱۳۵۲ در دانشگاه تهران برگزار شد. مسئولیت اجرای دو سه مسابقه نخست را شخصاً برعهده گرفتم. زیر نظر کمیته برگزاری مسابقات سؤال‌ها با چنان دقت و وسواسی انتخاب شدند که کسی نتوانست کوچکترین ایرادی به نتایج مسابقات بگیرد و پایه‌های انجمن تازه تأسیس ایران را سست کند.

آغاز برگزاری مسابقات سه سال دیرتر از آغاز برگزاری کنفرانس‌ها بود و انقلاب فرهنگی و تعطیلی دانشگاه‌ها هم سبب شدند سه سال مسابقات برگزار نشوند. یکی از نتایج برگزاری مسابقات شناخت افتخارآفرینانی چون شماها، مریم میرزاخانی‌ها، کوچر بیرکارها و میثم نصیری‌ها است و خدمات ارزنده‌ای که هر کس به فراخور امکانات و موقعیت‌های خود انجام داده و باعث سرفرازی ایران و ایرانی شده است.

بسیار متأسفم که مجبورم برای شرکت در نشستی دیگر جلسه را ترک کنم و از شنیدن سخنان و راهنمایی‌های سایرین به ویژه مدال‌آوران ارجمند محروم شوم. به عنوان آخرین نکته به تقلید از جان کیندی رئیس جمهور فقید آمریکا از شما خواهش می‌کنم نپرسید انجمن ریاضی ایران برای من چه خدمتی می‌تواند انجام دهد؟ پرسید من چگونه می‌توانم به انجمن ریاضی ایران خدمت کنم؟

* عضو پیوسته فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران

بیست و سوم اسفندماه ۱۳۹۷

خدای را سپاس که به همت شورای اجرایی انجمن ریاضی ایران شما مدال‌آوران فرهیخته را در زیر یک سقف می‌بینم و می‌توانم خاطرات بیش از نیم قرن خودم را با شما در میان بگذارم. حدود پنجاه و پنج سال پیش در زمانی که مشغول تدوین رساله دکتری بودم در تصحیح اوراق امتحانی شرکت‌کنندگان در مسابقات پانام را که همه ساله بین دانشجویان دوره کارشناسی دانشگاه‌های آمریکا و کانادا برگزار می‌شد به استادم پروفیسور ادوارد نوردهاس کمک می‌کردم و در این اندیشه بودم که چرا ما چنین مسابقاتی را برگزار نمی‌کنیم و چرا ما هم انجمن ریاضی نداریم.

در شهریور ماه سال ۱۳۴۵ در دانشگاه پهلوی آن زمان و شیراز امروز به کار مشغول شدم و با همکاران، از جمله آقای دکتر حیدر رجوی در این خصوص صحبت کردم. سرانجام این دانشگاه نخستین کنفرانس ریاضی کشور را در فروردین‌ماه سال ۱۳۴۹ با شکوه تمام برگزار کرد. در این کنفرانس دو میزگرد هم برگزار شدند: «چه کنیم پژوهش ریاضی در ایران پا بگیرد؟» و میزگرد «چه کنیم ریاضیات درست تدریس شود؟». در قطعنامه‌های هر دو میزگرد، تشکیل انجمن ریاضی ایران برای پرداختن به این موضوعات گنجانده شد.

در فروردین‌ماه سال ۱۳۵۰ دومین کنفرانس ریاضی کشور در دانشگاه صنعتی آریامهر آن زمان و شریف فعلی برگزار شد و عده‌ای به عنوان مؤسسان انجمن ریاضی ایران اساسنامه‌ای تدوین کردند و اعضای شورای اجرایی انجمن را برگزیدند و آنها هم مرا با عنوان «منشی انجمن» انتخاب کردند و مأموریت دادند تا انجمن را رسماً به ثبت برسانم و فعالیت‌های آن را پایه‌ریزی کنم. طولی نکشید که انجمن به ثبت رسید و در خلال برگزاری سومین کنفرانس ریاضی کشور در فروردین‌ماه سال ۱۳۵۱ در دانشگاه ملی آن زمان و شهید بهشتی فعلی نخستین مجمع عمومی انجمن تشکیل شد.

خوب به یاد دارم که در این مجمع چند تن از استادان سابقم هم حضور داشتند. با نهایت فروتنی و با صدای لرزان ثبت انجمن را تبریک گفتم و با خواندن فرازهایی از اساسنامه، از حضار درخواست

اولین همایش مدال آوران مسابقات «انجمن ریاضی ایران»

امید نقشینه ارجمند (دبیر همایش)*

همایش و تصمیم انجمن ریاضی ایران قرار بگیرند.
پس از چندین هفته، ۱۸۶ نفر فرم ارسالی را تکمیل کردند:

- ۸۳ دانش‌آموخته مقطع دکترا،
- ۴۶ دانشجوی مقطع دکترا،
- ۱۱ دانش‌آموخته مقطع کارشناسی ارشد،
- ۲۴ دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد،
- ۱۴ دانشجوی مقطع کارشناسی.

درباره شرکت در همایش ۲۳ اسفند نظرات چنین بود:

- ۱۱۱ نفر: اگر مشکلی پیش نیاید مایلیم در آن شرکت کنم.
- ۱۸ نفر: شرکت من در آن بستگی به محتوا و بقیه شرکت‌کنندگان دارد.
- ۴۸ نفر: مایل هستم ولی در آن زمان نمی‌توانم.
- ۹ نفر: فعلاً علاقه‌ای به شرکت در آن ندارم یا تا یک سال بعد امکانش را ندارم.

در فرم مذکور درباره هفت موضوع مختلف نیز علاقه افراد مورد پرسش قرار گرفته بود تا متناسب با پاسخ‌ها، برنامه همایش طراحی شود:

۱. «انجمن ریاضی ایران» (کنفرانس‌ها، جوایز، مسابقات و...)
۲. «ریاضیات و آموزش و پرورش» (عدم تمایل دانش‌آموزان به ریاضی، بهبود روش‌های آموزش، راه‌هایی برای کاهش مضرات کنکور و...)
۳. «تأسیس نهادی برای مدال آوران انجمن ریاضی» (آیین‌نامه، اهداف، برنامه‌ها و...)
۴. «ریاضیات در مقطع کارشناسی» (بهبود روش‌های تدریس، بازبینی محتوای آموزشی، هدایت شغلی و...)
۵. «ریاضیات در تحصیلات تکمیلی» (افزایش کیفیت و سودمندی پژوهش، بهبود روش‌های پذیرش دانشجو و...)

پنج‌شنبه، ۲۳ اسفند ۱۳۹۷، به میزبانی دانشکده ریاضی و علوم کامپیوتر دانشگاه صنعتی امیرکبیر

مقدمه

چهل و دو دوره مسابقه دانشجویی انجمن ریاضی ایران، دانشجویان مستعد زیادی را به جامعه ریاضی معرفی کرده است. در اواسط زمستان سال ۱۳۹۷ انجمن ریاضی ایران تصمیم گرفت ارتباط خود را با این مجموعه ارزشمند، که شامل حدود سه نسل از ریاضیدانان ایرانی است، تقویت کند و واسطه‌ای برای هم‌افزایی آنها شود. برگزاری اولین همایش مدال آوران گامی در راستای تحقق این هدف است که با حمایت بنیاد ملی نخبگان و دانشگاه صنعتی امیرکبیر، به‌عنوان میزبان همایش، در آخرین پنج‌شنبه سال ۱۳۹۷ انجام شد.

فهرست کسانی که از اولین دوره تا چهل و دومین دوره مسابقات موفق به کسب مدال شده‌اند ۷۴۵ نفر است که پس از حذف اسامی تکراری منجر به ۵۶۶ نام شد. در ابتدا لازم بود اطلاعات تماس این افراد که توسط خانم مهسا نراقی که برای مدتی با انجمن ریاضی ایران همکاری داشت مشخص شود. خوشبختانه با توجه به عضویت شرکت‌کنندگان سال‌های اخیر در انجمن، اطلاعات آنها در اختیار انجمن بود ولی یافتن اطلاعات مدال آورانی که از زمان مدال گرفتن آن‌ها سال‌ها می‌گذشت کاری ساده نبود.

پس از تلاشی جدی آدرس پست‌الکترونیک ۳۸۳ نفر مشخص شد و یک فرم اینترنتی برای همه این آدرس‌ها ارسال شد تا در جریان

از آموزش و پژوهش برای ریاضی‌خوانده‌ها، بازبینی در آموزش‌های دانشگاهی و...).

میزان تمایل افراد به این سه موضوع در جدول زیر مشخص شده است.

۶. «مسائل استادان ریاضی» (پذیرش هیئت علمی، کیفیت آموزش و پژوهش، ارتقا، فعالیت‌های ترویجی و عمومی‌سازی، ارتباط با صنعت و...).

۷. «ریاضیات خارج از دانشگاه» (فرصت‌های شغلی غیر

موضوعات:	حرف‌هایی برای گفتن دارم	مایلم نظرات دیگران را بشنوم	علاقه‌ای به این موضوع ندارم
انجمن ریاضی	۴۰	۱۲۶	۲۰
ریاضیات و آموزش و پرورش	۶۷	۱۰۰	۱۹
تأسیس نهادی برای مدال‌آوران	۳۱	۱۲۴	۳۱
ریاضیات در مقطع کارشناسی	۶۸	۱۰۷	۱۱
ریاضیات در تحصیلات تکمیلی	۵۷	۱۱۷	۱۲
مسائل استادان ریاضی	۶۱	۱۱۳	۱۲
ریاضیات خارج از دانشگاه	۴۱	۱۳۶	۹

برنامه اولین همایش مدال‌آوران در سه بخش اصلی برگزار شد:

افتتاحیه، چهار نشست موازی و اختتامیه.

در مراسم افتتاحیه بعد از تلاوت قرآن و پخش سرود، در ابتدا آقای دکتر نقشینه‌ارجمند، دبیر همایش، درباره چهار نشست تخصصی و چگونگی برگزاری آنها صحبت کردند. سپس آقای دکتر بهزاد از استادان پیشکسوت و از بنیانگذاران انجمن ریاضی و مسابقات ریاضی دانشجویی، درباره خاطرات بیش از نیم قرن خود از تأسیس انجمن و پیشینه مسابقات و آقای دکتر رشید زارع‌نهندی در ارتباط با تشکیل مدرسه تابستانی برای شرکت‌کنندگان مسابقات ریاضی سخنرانی کردند.

در پایان به رؤسای پیشین مسابقات و خانواده‌های برخی از این عزیزان که در قید حیات نبودند و دبیر اولین همایش و برخی فعالان حوزه مسابقات انجمن ریاضی ایران، لوح تقدیری اعطاء شد: دکتر فریبرز آذرپناه، دکتر مهدی بهزاد، دکتر یحیی تابش، دکتر علیرضا جمالی، دکتر احمد حقانی، دکتر محمدرضا درفشه، دکتر محمدتقی دیبایی، دکتر رحیم زارع‌نهندی، دکتر رشید زارع‌نهندی، دکتر جعفر زعفرانی، دکتر امیدعلی کرمزاده، دکتر محمدرضا نوری‌مقدم، دکتر اسداله نیکنام، دکتر مجتبی قیراطی، دکتر محمدرضا ودادی، دکتر امید نقشینه‌ارجمند، خانواده دکتر مریم میرزاخانی، خانواده دکتر کریم صدیقی، خانواده دکتر اکبر حسنی، خانواده دکتر محمدعلی شهابی و

خانم اکرم صادقی.

پس از پذیرایی مختصر نشست‌های تخصصی برگزار شدند. این نشست‌ها با توجه به نظرسنجی انجام شده و محدودیت‌های یک برنامه کوتاه یک روزه در چهار عنوان برگزار شدند و دبیری هر کدام را یکی از مدال‌آوران قدیمی به عهده گرفتند:

- ریاضیات و آموزش و پرورش (دکتر عرفان صلواتی)،
- ریاضیات و آموزش و پژوهش در دانشگاه‌ها (دکتر بیژن احمدی کاکاوندی)،
- ریاضیات و کارآفرینی و فعالیت‌های غیر از آموزش و پژوهش (دکتر کسری علیشاهی)،
- مقدمات تشکیل نهادی برای مدال‌آوران (دکتر سیدحمید موسوی).

در مراسم اختتامیه دبیران چهار نشست گزارشی از مباحث مطرح شده را ارائه کردند و در پایان گروهی از استادان و دانشجویان علاقه‌مند برای پیگیری تأسیس نهاد مدال‌آوران ثبت‌نام کردند.

* دانشگاه صنعتی امیرکبیر

نشست «ریاضیات و آموزش و پژوهش در دانشگاه‌ها»

در «اولین همایش مدال‌آوران مسابقات ریاضی دانشجویی، ۲۳ اسفند ۹۷»

بیژن احمدی کاکاوندی *

عالی کشور را قانع کنند که به موضوع آموزش به شکلی کیفی‌تر و جدی‌تر پرداخته شود. همچنین پیشنهاد می‌شود که انجمن ریاضی به صورت سالانه یا دوسالانه به معرفی و تشویق مدرس برتر ریاضی بپردازد.

خانم نرگس باقری‌فرد - دانشجوی دکتری دانشگاه صنعتی شریف:
باید تمرینات تحویلی را جدی گرفت. تشکیل مدارس تابستانی برای آموزش مطالب خاص و نیز کم کردن ساعات موظفی تدریس استادان، قدم‌های مفید دیگری در زمینه بهبود آموزش است.

(ب) پژوهش ریاضی در دانشگاه:

آقای دکتر مفیدی - عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر:
ما یک متن یا معیار مشخص نداریم که دیگران را به آن ارجاع دهیم و فرهنگ پژوهش در ریاضی را معرفی کنیم. مسئولان دانشکده‌های ریاضی باید تلاش فراوانی انجام دهند تا مسئولان پژوهشی دانشگاه‌ها را از تفاوت معیارهای پژوهشی ریاضی با دیگر رشته‌ها آگاه کنند و اغلب هم موفق نمی‌شوند. پیشنهاد می‌شود که یک متن نسبتاً کوتاه در مورد پژوهش در ریاضیات به همراه نقد معیارهای کنونی تهیه شود که بتوان در مواجهه با افراد و سیاست‌گذاران پژوهشی که آشنایی با دنیای ریاضیات ندارند به آن ارجاع داد. اینکه این متن برآمده از خرد جمعی نخبگان ریاضی کشور باشد و اعتبار نهاد مدال‌آوران هم پشتیبان آن باشد، ارزش و اعتبار آن را افزایش می‌دهد.

آقای دکتر میثم نصیری - عضو هیئت علمی IPM: هنوز خود جامعه ریاضی هم به یک معیار مشخص در مورد پژوهش در ریاضیات نرسیده است. بدعت نادرست اخیر در کشور ما، شمردن و ارزیابی کمی مقالات است. این کار در هیچ جای دیگری از دنیا انجام نمی‌شود. ساختن فهرست‌های سیاه و سفید و ... نشانه‌ای دیگر از این سیاست غلط است. باید جلوی این فرآیند نادرست ایستاد. باید همان کاری را انجام دهیم که در همه کشورهای دنیا که در زمینه

این نشست با حضور حدود سی نفر از شرکت‌کنندگان در «اولین همایش مدال‌آوران» در ۲۳ اسفند ۱۳۹۷ در دانشگاه صنعتی امیرکبیر برگزار شد و در آن حدود نیمی از حضار به بیان نظرات و پیشنهادات خود پرداختند که در ادامه به مرور فشرده‌ای از نکات مطرح شده می‌پردازیم.

(الف) آموزش ریاضی در دانشگاه:

آقای دکتر محمدرضا درفشه - عضو هیئت علمی دانشگاه تهران:
میزان موظفی آموزشی استادان بسیار زیاد است و باعث افت کیفیت آموزشی می‌شود. گاهی لازم است که استاد در یک ترم فرصت کافی برای تدوین یک کتاب یا جزوه مناسب داشته باشد. در حالی که در شرایط کنونی فرصت اندکی برای این کار وجود دارد. برای مثال آقای کوچر بیرکار در کمبریج در یک سال تنها موظف به ارائه یک درس است.

آقای دکتر رشید زارع نهندی - عضو هیئت علمی دانشگاه تحصیلات تکمیلی زنجان: آموزش مظلوم واقع شده است. مهمترین چیز در آموزش ریاضیات، برانگیختن و ارضاء حس کنجکاوی و حس چالش‌طلبی است که احساس خوبی به آدم می‌دهد. امتیاز مهم ریاضی همین نکته است. چطور می‌توان این فرهنگ پرسشگری را در دانشجویان بیدار کرد؟ الان دانشجویان گویی هر چیزی را می‌پذیرند و به چالش نمی‌کشند. یک پیشنهاد این است که تعامل دانشجویان با استادان فقط به فضای کلاس محدود نشود. بیرون از کلاس هم - مشابه آنچه در حوزه‌های علمیه به طور سنتی وجود داشته - باید گفتگوهای علمی در جریان باشد. ایشان به تجربه وجود یک کافی شاپ در دانشگاه خودشان هم اشاره کردند که در آن، میان دانشجویان و استادان و خود استادان با هم گفتگوهای علمی در جریان بوده و موجب آموزش عمیق‌تر و انتقال بهتر حس واقعی ریاضی شده است.

آقای دکتر کمال عزیزی - عضو هیئت علمی دانشگاه تبریز: با مقایسه بین دانشگاه‌های داخلی و خارجی می‌بینیم که در دانشگاه‌های ما هیچ چشم‌انداز و هدف آموزشی تعریف نشده است. پیشنهاد می‌شود که انجمن ریاضی ایران در این مسیر پیش قدم شده و مسئولان آموزش

و هرکسی که مدرک کارشناسی ریاضی دارد بتواند در آن عضو شود و مقاله خود را بارگذاری کند. همگان باید بتوانند مقاله را بخوانند و قضاوت عمومی در مورد محتوای مقاله‌ها شکل بگیرد. اکنون بسیاری از کارها اصلاً خوانده نمی‌شوند و صرفاً روی میز کار هیئت ممیزه یا رئیس دانشکده قرار می‌گیرند.

آقای کیان پور - دانشجوی دکتری دانشگاه صنعتی شریف: ما باید سیاست‌گذاری پژوهشی خودمان را داشته باشیم. پیشنهاد می‌شود که انجمن ریاضی چند مسئله و اولویت پژوهشی تعیین کند، به طوری که حل آن‌ها ارزشمند تلقی شده و مثلاً در بازه‌های دو ساله یا پنج ساله به پژوهشگرانی که در این موارد کار کرده و نتایج خوبی به دست آورده باشند جوایزی اعطاء شود. شاید در این راستا بتوان از جاهایی نظیر صندوق حمایت از پژوهشگران یا بنیاد نخبگان حمایت مالی گرفت.

آقای دکتر کمال عزیزی - عضو هیئت علمی دانشگاه تبریز: نشریه‌های خوب را همگی می‌شناسیم. معیارهای نظیر Q1، ... موجب انحراف پژوهشی می‌شود. پیشنهاد می‌شود انجمن ریاضی هم - نظیر کاری که آقای دکتر حاجی‌ابوالحسن در دانشگاه شهید بهشتی انجام داده است - با رجوع به نظر استادان برتر ریاضی دست به انتشار فهرست سفیدی از نشریه‌های قابل قبول بزند. همچنین بهتر است تجربه کشورهای شبیه ما، نظیر سنگاپور در این زمینه مورد توجه قرار گیرد.

خانم نرگس باقری فرد - دانشجوی دکتری دانشگاه صنعتی شریف: باید از دوره‌های پسادکتری حمایت جدی انجام شود. همچنین باید از دانشجویان و استادان شرکت‌کننده در همایش‌های علمی خارجی حمایت مالی شود. اگر کسی بلافاصله پس از دانش‌آموختگی استخدام دانشگاه شود، حجم زیاد تدریس اجازه کار پژوهشی باکیفیت را به او نمی‌دهد. از این جهت تقویت و تشویق دوره‌های پسادکتری می‌تواند راهگشا باشد.

* دبیر نشست و عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی

ریاضی وضعیت قابل قبولی دارند انجام می‌شود، یعنی داوری علمی و محتوایی آثار پژوهشی افراد. داور داخلی یا خارجی باید گزارش دهد و بنویسد که چرا این چنین داوری کرده است. باید فرهنگ داوری را تمرین کنیم و یاد بگیریم و تحمل کنیم تا این فرهنگ جا بیفتد.

آقای دکتر امیدعلی شهنی گرم‌زاده - عضو هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز:

ایشان از وضعیت موجود در دانشگاه‌ها و دخالت بیش از حد وزارت علوم در مسائل تخصصی جامعه ریاضی به شدت انتقاد کرده و گفتند واقعیت این است که در جهان علم، ما جایگاه چندانی نداریم ولی در کمیت تولید مقاله سرآمد دنیا هستیم. اگر شخصی در ریاضیات در یک سال دوازده مقاله نوشت باید محاکمه شود! نباید یک داور خارجی گمنام تعیین کند که آیا دانشجوی دکتری من می‌تواند دفاع کند یا نه. مثلاً نشریه‌های تخصصی ضریب تأثیر کمی دارند ولی نشریه‌های عمومی ضریب تأثیر بالایی دارند و انجمن ریاضی باید این نکات را به وزارت علوم گوشزد کند. راه حل این است که باید متخصصان خوب داخلی مقاله‌ها را بخوانند و داوری کنند. همچنین پیشنهاد می‌شود که سمینار دانشجویی هم فعال و جدی گرفته شود.

آقای دکتر محمدرضا درفشه - عضو هیئت علمی دانشگاه تهران:

پژوهش هم نیاز به آموزش دارد. می‌توان در مقطع کارشناسی ارشد هم از پژوهش سخن گفت. پیشنهاد می‌شود که برای دانشجویان ارشد و دکتری هم سمینارهای علمی سالانه در نظر گرفته شود. در برخی از کشورهای دنیا نشریه‌هایی برای کار پژوهشی دانشجویان وجود دارد.

خانم دکتر فاطمه آیت‌الله‌زاده شیرازی - عضو هیئت علمی دانشگاه تهران: چرا هر دانشگاه به طور خاص فهرست سیاه اعلام می‌کند؟ این کار جهت‌دهی نادرست به پژوهش است. نشریه‌ای داریم که قدیمی‌تر از یک دانشگاه است ولی آن دانشگاه نشریه مذکور را نامعتبر اعلام می‌کند! محتوای مقاله، مستقل از نشریه‌ای است که در آن چاپ شده باشد. پیشنهاد می‌شود وبسایتی نظیر arxiv ساخته شده

نشست «ریاضیات و آموزش و پرورش»

در «اولین همایش مدال‌آوران مسابقات ریاضی دانشجویی، ۲۳ اسفند ۹۷»

عرفان صلواتی*

پیشنهاد خود را به صورت مکتوب در سامانه‌ای که به همین منظور طراحی شده بود وارد نمایند. همچنین افراد مجاز بودند پیشنهادات جدیدی را نیز در سامانه ثبت کنند. از آنجا که تعدادی از پیشنهادات به چند صورت مختلف مطرح شد، از پیشنهاددهندگان آن‌ها درخواست شد با هماهنگی یکدیگر پیشنهاد را به صورت یک پیشنهاد واحد در سامانه ثبت نمایند. سپس از شرکت‌کنندگان درخواست شد پس از ترک جلسه و تا پیش از شروع جلسه‌ی بعد از ظهر، به سامانه مراجعه کرده و پیشنهادات موجود را بر اساس اهمیتی که از نظرشان دارند با هم مقایسه کنند.

در ادامه تعدادی از پیشنهاداتی که بالاترین رتبه را در سامانه کسب کردند ارائه می‌کنیم.

- تشکیل کمیته پیگیری موضوع دانشگاه فرهنگیان در انجمن ریاضی،
- نقد کتاب‌های درسی آموزش و پرورش توسط انجمن به عنوان مرجع رسمی آموزش ریاضی،
- گردآوری کاربردهای زیبا و قابل فهم از مثال‌های واقعی مرتبط با مباحث ریاضیات مدرسه‌ای توسط انجمن ریاضی جهت ارائه به معلمان،
- پر کردن فاصله بین ریاضیات مدرسه و دانشگاه از طریق ترجمه و تألیف کتب غیردرسی،
- برگزاری مسابقات ریاضی توسط انجمن،
- برگزاری آزمون‌های تشریحی دانش‌آموزی با تعداد چند صد نفر و تصحیح به روش‌های جمع‌سپاری،
- تولید ویدیوهای آموزشی دبیرستانی توسط استادان ریاضی با حمایت انجمن ریاضی،
- ارتباط قوی‌تر انجمن با حوزه‌های رسانه به ویژه صدا و سیما برای تبلیغ ریاضیات واقعی،
- تشکیل کمیته معلمان انجمن ریاضی ایران و گرفتن عضو از معلمان علاقه‌مند برای پیشبرد برنامه‌های انجمن در مدارس.

در این نشست حدود ۲۰ نفر از شرکت‌کنندگان همایش حضور یافتند. جلسه در حدود یک ساعت و نیم به طول انجامید. در ابتدا ضمن خوش‌آمدگویی به حاضران دستور کار نشست به اطلاع رسید. از ابتدا تأکید شد که خروجی این نشست قرار است مجموعه‌ای از پیشنهادات به انجمن ریاضی ایران باشد و از حضار درخواست شد که صحبت‌های خود را در قالب پیشنهاد مطرح کنند.

سپس به حاضران فرصت داده شد تا هر یک در مدت پنج دقیقه، پیشنهادات خود را مطرح نمایند. پیرو هر پیشنهاد به سایر حضار فرصت داده شد که در مورد آن پیشنهاد بحث نمایند. مطرح کردن پیشنهادات و بحث در مورد آن‌ها حدود یک ساعت به طول انجامید. در بین موضوعات مطرح شده، دو موضوع بود که پیشنهادات زیادی در آن‌ها وجود داشت و بحث مفصل‌تری در مورد آن‌ها در گرفت. در ادامه این دو موضوع را مطرح می‌کنیم.

۱. دانشگاه فرهنگیان:

از نظر تعداد زیادی از حضار، مشکلاتی جدی در این زمینه وجود دارد که نیازمند اقداماتی از طرف انجمن ریاضی ایران است. یکی از این مشکلات وجود وضع قانون جدیدی است که بکارگیری در آموزش و پرورش را منحصر به دانش‌آموختگان دانشگاه فرهنگیان می‌کند. جدا از اینکه این قانون منجر به از بین رفتن یک فرصت شغلی جدی برای فارغ‌التحصیلان رشته ریاضی سایر دانشگاه‌ها شده است، نظام آموزشی مدرسه‌ای ما را نیز از مدرسان با کیفیت محروم کرده است. تعدادی از حضار که تجربه حضور در دانشگاه فرهنگیان را داشته‌اند، سطح علمی فارغ‌التحصیلان آن دانشگاه را به طور متوسط پایین‌تر از بسیاری از دانشگاه‌های دیگر ارزیابی می‌کنند.

۲. فعالیت انجمن در حوزه آموزش ریاضی مدرسه‌ای

نظر برخی حضار این بود که لازم است انجمن ریاضی در زمینه کتاب‌های درسی ریاضی ورود پیدا کند، هم به ارائه نقد و پیشنهاد در مورد آن‌ها بپردازد و هم با کمک استادان و دانش‌آموختگان رشته ریاضی، محتوای مکمل با کیفیت برای کتب درسی تولید و منتشر کند. همچنین ارتباط انجمن با معلمان ریاضی یکی دیگر از پیشنهادات بود.

پس از اتمام پیشنهادات، از پیشنهاددهندگان درخواست شد که

* دبیر نشست و هیئت علمی دانشگاه صنعتی شریف

نشست «ریاضیات و کارآفرینی و فعالیت‌های غیر از آموزش و پژوهش»

در «اولین همایش مدال‌آوران مسابقات ریاضی دانشجویی، ۲۳ اسفند ۹۷»

کسری علیشاهی*

- تغییر نگاه بخشی از جامعه ریاضی درباره ارزش ریاضیات کاربردی لازم است. همچنین باید درباره ارزش ریاضیات در حل مسائل جامعه برای غیر ریاضیدانان بیشتر تبلیغ کرد! ترجمه کتاب‌هایی در زمینه کاربردهای ریاضیات عالی در مسائل عملی و صنعتی و سخنرانی‌های جذاب در این زمینه مفید است.
- افزایش مهارت‌های ارتباطی و کار گروهی و داشتن حداقلی از دانش اقتصاد و مدیریت و اصول کسب و کار برای دانشجویان و دانش‌آموختگان می‌تواند کمک کننده باشد.
- توسعه شبکه روابط انسانی و کاری و به اشتراک گذاشتن تجربیات موفق در زمینه کارآفرینی می‌تواند کمک کند.
- استفاده از ظرفیت مراکز رشد و سایر نهادهای تسهیلگر کسب و کار در دانشگاه‌ها مفید است.
- تلاش برای اصلاح و بهبود سیاست‌گذاری‌های بالادستی ضروری است. اصلاح نظام بودجه، کمک به تعریف و بهبود رشته‌های مناسب و یافتن روش‌های مناسب برای ارزیابی بهتر کسانی که در ریاضیات کاربردی کار می‌کنند، مثال‌هایی از این دست است.

در این نشست سی و پنج نفر از دانشجویان، دانش‌آموختگان و استادان درباره مسائل و چالش‌های کارآفرینی در رشته ریاضیات گفتگو کردند و ایده‌ها و پیشنهادهای را به اشتراک گذاشتند. مقصود از کارآفرینی در این جا به وجود آوردن فرصت‌های شغلی برای دانش‌آموختگان رشته ریاضیات در خارج از حوزه آموزش عالی و آموزش و پرورش است. این مسئله از دو جهت دارای اهمیت است. یکی کمک به ایجاد شغل برای انبوه دانش‌آموختگان مقاطع مختلف تحصیلی است که فرصت‌های شغلی متداول (استادی دانشگاه و معلمی) پاسخگوی تعداد این متقاضیان نیست. دوم احساس نیاز به این که ریاضیات دانشگاهی و بخشی از جامعه ریاضی می‌تواند و مطلوب است که به نحو مستقیم تری در جامعه اثرگذار باشند. بعضی از عناوین کلی و ایده‌ها و پیشنهادهای مطرح شده:

- میان دانشگاه و صنعت شکاف عمیقی وجود دارد که به آن دره مرگ می‌گویند! به این معنی که ورود به پروژه‌های صنعتی از سمت دانشگاه و دانش‌آموختگان دانشگاه، صرفاً با تکیه بر آموزش دانشگاهی، بسیار دشوار است.
- تغییراتی در محتوای آموزشی، تأکید بیشتر بر کهداها، تعریف پایان‌نامه‌های مشترک با رشته‌های نزدیک‌تر به کاربرد، استفاده از ظرفیت دوره‌های کارآموزی و مدارس مهارت‌آموزی برای کسب و کار می‌تواند به آمادگی دانشجویان و دانش‌آموختگان برای ورود به بازار کار بیفزاید.

* دبیر نشست و هیئت علمی دانشگاه صنعتی شریف

نیم قرن کنفرانس ریاضی مستمر در ایران

علی رجالی *

اما باید به همه دوستان انجمن ریاضی ایران تبریک گفت که بعد از چند سال از نوشته دکتر شهشهانی [۷] در دو دوره اخیر جایزه فیلدز، دو ایرانی می‌درخشند و حداقل یک ایرانی در سال گذشته سخنران مدعو کنگره بین‌المللی ریاضی شده است [۸، ۹، ۱۰]، از سوی دیگر تعدادی از ایرانیان در مطالعات، برنامه‌ریزی‌های کنگره‌ها و مسئولیت داشتن در کمیسیون بین‌المللی آموزشگران ریاضی ICMI و فدراسیون جهانی مسابقات ملی ریاضی WFNMC، در فعالیتهای این دو نهاد بین‌المللی نیز سهمیم بوده‌اند و پیشرفت‌های دیگری در زمینه تولید مقاله و تربیت فارغ‌التحصیلان هم بدست آورده‌اند، ولی با این شرایط که باردیگر گریبان‌گیر کشور شده است یعنی افت ریاضی [۱۱، ۱۲]، در آینده چی؟

آقای دکتر بهبودیان در ادامه مطرح نمودند که «آقای دکتر هشترودی در جریان کنفرانس اول تشکیل انجمن‌های دانشجویی و معلمان ریاضی را هم مطرح کردند». خوشحالم که با کمک معلمان ریاضی سراسر کشور توانستیم در طول این ۵۰ سال، انجمن‌های علمی آموزشی معلمان ریاضی را در استان‌های مختلف و اتحادیه انجمن‌های علمی آموزشی معلمان ریاضی ایران را تشکیل دهیم و حتی کنفرانس‌های آموزش ریاضی را برگزار نماییم [۱۳، ۱۴، ۱۵]. به امید اینکه سمینار تخصصی آموزش ریاضی هم توسط انجمن ریاضی ایران هرچه زودتر برگزار شود [۱۶].

نگارنده در سومین کنفرانس در دانشگاه شهید بهشتی و در چهارمین کنفرانس در دانشگاه تهران به عنوان یک دانشجو شرکت داشت و زیر نظر آقای دکتر ابی عبدالله فتاحی در دانشگاه شیراز جزء همکاران دانشجویی برگزار کننده کنفرانس پنجم در کنار آقایان دکتر احمد پارسیان، کامران، دکتر مجید نیری، دکتر اسفندیار اسلامی و ... بود. پس از پایان سال تحصیلی ۵۳-۱۳۵۲ که در فروردین‌ماه آن کنفرانس پنجم برگزار شد، برای ادامه تحصیل به دانشگاه استنفورد رفت و در طول سه سال در کنفرانس‌های ریاضی ایران شرکت نداشت.

در چهارمین کنفرانس با ابتکار و مدیریت آقای دکتر مهدی بهزاد نخستین مسابقه دانشجویی انجمن ریاضی ایران [۱۷] برگزار شد (البته نگارنده شانس آورد که با توجه به اینکه در بهمن‌ماه ۱۳۵۱ لیسانس خود را دریافت کرده بود و دانشجوی دوره فوق لیسانس دانشگاه

به مناسبت پنجاهمین کنفرانس ریاضی ایران که بعد از ۵۰ سال برگزاری نخستین آن، قرار است در سال ۱۳۹۸ در زادگاهش دانشگاه شیراز برگزار شود، از اینجانب به عنوان یک معلم ریاضی و خدمتگزار جامعه ریاضی ایران دعوت شده است تا مطالبی را جمع‌آوری کنم. قصد داشتم مطالبی را با مشورت با استادان خود و بزرگان جامعه ریاضی ایران در رابطه با نیم قرن خدمات انجمن به پیشرفت و توسعه ریاضیات کشور به رشته تحریر درآورم. منابعی همچون نوشته آقای دکتر مهدی رجبعلی‌پور، تحت عنوان بیست سال کنفرانس [۱]، یادنامه بیست و پنج سال کنفرانس ریاضی [۲]، نوشته‌های آقای دکتر مهدی بهزاد در خبرنامه‌های انجمن ریاضی ایران [۳، ۴]، نوشته آقای دکتر مگردیچ تومانیان [۵] و بیست سال انجمن ریاضی ایران نوشته آقای دکتر میثاقیان [۶] را برای مطالعه سوابق پیشنهاد می‌نمایم.

از استاد خود دکتر جواد بهبودیان دبیر نخستین کنفرانس ریاضی کشور سؤال کردم، ایشان فرمودند: «به پیشنهاد آقای دکتر حیدر رجوی (علیرغم اینکه در زمان کنفرانس ایران نبودند) و با حمایت و همکاری آقایان دکتر ناصر حدیدی، دکتر منوچهر وصال و دکتر جان ویلکر^۱ (کانادایی الاصل) که در آن زمان در دانشگاه شیراز تدریس می‌کرد، موضوع برگزاری کنفرانس را با رئیس وقت دانشگاه (پهلوی) شیراز در میان گذاشتم و با موافقت ایشان و تأمین مبلغ ۳۰ هزار تومان برای برگزاری آن، موفق شدیم کنفرانس اول را به نحو مطلوب در فروردین‌ماه ۱۳۴۹ برگزار کنیم». در آن زمان نگارنده دانشجوی سال اول رشته ریاضی دانشگاه شیراز بود و آقایان دکتر رجبعلی‌پور، دکتر اخلاقی، دکتر جعفریان و سایر مربیان و دانشجویان دانشگاه هم در برگزاری کنفرانس با آقای دکتر بهبودیان همکاری داشتند.

آقای دکتر بهبودیان گفتند: «در جریان برگزاری نخستین کنفرانس، آقای دکتر هشترودی پیشنهاد تشکیل انجمن ریاضی ایران را مطرح نمودند، ولی آقای دکتر مهدی بهزاد بودند که این پیشنهاد را پیگیری کردند و به آن تحقق بخشیدند. پس می‌توان نتیجه‌گیری کرد که آقای دکتر بهزاد مؤسس اصلی انجمنی هستند که در حاشیه دومین کنفرانس ریاضی کشور در سال ۱۳۵۰ در دانشگاه صنعتی شریف شکل گرفت و بدون تعطیلی (بلی عرض می‌کنم با مشکلات فراوان، ولی بدون تعطیلی و به قول آقای دکتر سیاوش شهشهانی [۷] به صورت لاک‌پشتی) در حال حرکت است.

¹John Wilker

و دانشگاه جوان (چهارساله) صنعتی اصفهان هم امکانات چندانی نداشت، وصف ناشدنی است. یکی از صحنه‌ها خرید پیاز برای طبخ در کنفرانس بود که برای حفظ تاریخ ریاضیات کشور خوب است جایی نوشته شود. آقای تابش به همراه یکی از مربیان دانشکده شیمی یک وانت از دانشگاه گرفتند و صبح خیلی زود در بازار میوه اصفهان، نگارنده هم به جمع آنها پیوست تا پیاز خریداری شود. اولین و دومین ماشین حاوی گونی‌های پیاز وارد میدان شدند و ما که تا حالا از این کارها نکرده بودیم (و خوشبختانه نگارنده برای تأمین مایحتاج خصوصی خود هم هرگز از این کارها نکرد!) منتظر شدیم تا خلوت شود. ماشین سوم هم آمد و دیده شد که جمعیت خریدار (که کاسب‌های محله‌های شهر بودند) کم نشد! آقای تابش کتش را درآورد و پرید بالای ماشین پیاز (آن موقع همه ما جوانانی حدود ۲۹ تا ۳۰ ساله بودیم!) یک گونی را برداشت و به ما دو نفر داد، ما هم کشان‌کشان به طرف وانت دانشگاه بردیم و آن را در وانت گذاشته و در خروج از در بازار میوه، پول آن را به سختی پرداختیم (حتی دانشگاه یک مسئول خرید هم نداشت!) البته رئیس وقت دانشگاه از ما حمایت می‌کرد. حتی ذیحساب دانشگاه هزینه‌های خرید چای برای کنفرانس را در پایان کنفرانس قبول نکرد و خود اعضاء هیئت علمی دانشکده با کمال میل هزینه چای کنفرانس را پرداختند، ولی سایر هزینه‌ها با حمایت رئیس دانشگاه (که در بسیاری موارد با ذیحساب درگیر می‌شد و تلاش می‌کرد با استعداد جوان خود و خواندن قوانین حسابداری او را مجاب کند) پرداخت شد. نگارنده از هزینه برگزاری کنفرانس اطلاع دقیق ندارد، ولی خوب بود مقایسه‌ای با شرایط برگزاری کنفرانس‌های اولی که در آن‌ها میزگردهایی در مورد مسائل آموزشی و پژوهشی ریاضی کشور برگزار می‌شد و نکات جالبی در مورد برنامه‌های کنفرانس وجود داشت [۲، ۳] انجام می‌شد. اما در کنفرانس دوازدهم برای نخستین بار یک کارگاه علمی تحت عنوان «هندسه جبری» توسط استاد جوان دانشگاه تهران، آقای دکتر فاطمی، ارائه شد که الگویی برای کنفرانس‌های بعدی جهت برگزاری کارگاه‌های علمی علوم روز در حاشیه کنفرانس‌ها بود، علاوه بر آن تعداد زیادی دبیر ریاضی هم در این کنفرانس حضور فعال داشتند.

کنفرانس سیزدهم در دانشگاه کرمان (سال ۱۳۶۱) داستان‌های مفصلی دارد. البته مدیریت دانشگاه کرمان از برگزاری این کنفرانس واهمه داشت، زلزله سال ۱۳۶۰ کرمان هم مزید بر علت شد، ولی تلاش دوستان کرمانی مخصوصاً آقایان دکتر جوادپور، قزل ایاق و ضیایی و مسافرت‌های متعدد نگارنده به کرمان برای آماده‌سازی زمینه جهت برگزاری کنفرانس باعث شد تا کنفرانس برگزار شود

شیراز بود، اجازه نیافت که علیرغم معرفی توسط دانشگاه شیراز، در این مسابقه شرکت نماید و گرنه آبرویش می‌رفت!.

در نهمین کنفرانس ریاضی کشور که در فروردین‌ماه ۱۳۵۷ در دانشگاه اصفهان برگزار شد، به عنوان دانشجوی دکتری دانشگاه استانفورد، نگارنده مقاله مشترک خود با استادش، پروفسور پرسی دیاکونس^۲ را ارائه داد. خاطره جالبی در جلسه سخنرانی او اتفاق افتاد که بیان خاطره متن را لطیف‌تر می‌نماید. پس از پایان صحبت، شنونده‌ای با قیافه‌ای استاد مآبانه، یک سؤال بسیار طولانی مطرح کرد، که سخنران اصلاً ارتباط آن را با موضوع سخنرانی نمی‌فهمید، ولی از قیافه و نحوه سؤال کردن ایشان به خود شک کرد که مبادا اشتباه می‌کند، آنجا هم آقای دکتر بهبودیان به عنوان رئیس جلسه سخنرانی، دانشجوی خود را کمک کردند و به سؤال کننده گفتند وقت نیست که رجالی جواب دهد، انشالله بعد از جلسه جواب خواهد داد و به من هم اشاره کردند که مهم نیست، نگران نباش! این اتفاق در کنفرانس‌های بعدی هم برای سخنرانان مختلف توسط همان شخص تکرار می‌شد، ولی این روزها جای ایشان در کنفرانس‌ها خالی است!

در شهریورماه همان سال نگارنده با دریافت درجه دکتری آمار از دانشگاه استانفورد آمریکا برای شروع کار در ایران به دانشگاه شیراز برگشت. در آغاز انقلاب دهمین کنفرانس به سادگی در دانشگاه تربیت معلم و یازدهمین کنفرانس هم در فروردین‌ماه ۱۳۵۹ در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار گردید. انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۵۹ و تعطیلی دانشگاه‌ها و نیز شروع جنگ تحمیلی در شهریورماه ۱۳۵۹، این ترس را به وجود آورده بود که کنفرانس‌های ریاضی برگزار نشوند، همان‌طور که بسیاری از انجمن‌های علمی دیگر تعطیل شدند و کنفرانس‌های آن‌ها هم تعطیل گردیدند. ولی برگزاری دوازدهمین کنفرانس یک نقطه عطف بود. اگرچه در مورد دوازدهمین کنفرانس ریاضی کشور که در سال ۱۳۶۰ در حال تعطیلی دانشگاه‌ها (به مناسبت انقلاب فرهنگی) و درگیری شدید در جنگ تحمیلی کمتر صحبت شده است، فقط برخی از ریاضیدانان تلاش کرده‌اند کیفیت کنفرانس‌های آن زمان را با کنفرانس‌های قبلی و بعدی مقایسه کنند، بد نیست خاطراتی مطرح شوند. نگارنده در آن سال‌ها تازه (به منظور ورود به سیستم آموزش و پرورش و جامعه معلمان ریاضی ایران) از شیراز به اصفهان مأمور شده بود. آقایان دکتر میامی، دکتر تابش و سایر دوستان دانشگاه صنعتی اصفهان قصد برگزاری این کنفرانس را در فروردین‌ماه ۱۳۶۰ در اصفهان داشتند. این تازه وارد را هم به جمع خود اضافه کردند و تلاش مشترک برای برگزاری این کنفرانس در حالی که بسیاری از کارمندان دانشگاه در جبهه‌های جنگ بودند

²Persi Diaconis

ریاضی و خانه‌های ریاضیات هم تلاش کرد این چنین باشد). خیلی از اعضای انجمن تذکر داده‌اند که چرا در کنفرانس‌های ریاضی افراد غیر ریاضی به عنوان مدعو شرکت می‌کرده‌اند، که البته شاید به این دلیل بوده که با مسئولان ارتباط برقرار شود تا انجمن ریاضی ایران و کنفرانس‌های آن حفظ شوند.

در راستای پیشنهاد آقای دکتر هشترودی در کنفرانس نخست و بحث‌های میزگرد «چه کنیم تا ریاضیات در ایران بهتر تدریس شود؟» [۱۸] در این کنفرانس و به دلیل سؤالی که برای نگارنده در بدو بازگشت به ایران پیش آمده بود (نگارنده و همکلاسی‌هایش در سال ۱۳۴۸ علی‌رغم این که در دبیرستان با ریاضیات جدید به طور رسمی آشنایی نداشتند، و فقط برخی از آن‌ها با مطالعه مقالات مجلات یکان با این اصطلاح آشنایی اندکی داشتند، موفق شدند درس حساب دیفرانسیل و انتگرال دانشگاه را با موفقیت، آن هم از کتاب آپوستل [۱۹] بگذرانند، ولی ورودی‌های سال ۱۳۵۷ دانشگاه شیراز علی‌رغم این که در برنامه‌های رسمی خود با اصطلاحات ریاضیات جدید آشنا شده بودند، ولی مفاهیم را کاملاً درک نکرده بودند و حتی با خواندن کتاب لیتهود [۲۰] مشکل داشتند! در اینجا بود که «چرائی؟» برای نگارنده پیش آمد که او را به مدارس کشاند. با انتقال نگارنده به اصفهان و حضور در جمع معلمان ریاضی اصفهان و آشنایی با آقای دکتر تابش در دانشگاه صنعتی اصفهان در زمینه ریاضیات مدرسه‌ای قدم‌های اساسی برداشته شد، که محمل بسیاری از فعالیت انجمن ریاضی ایران بوده است. حضور فعال دبیران ریاضی در کنفرانس‌های ریاضی یکی از نمودهای است که برگزاری کنفرانس‌های آموزش ریاضی و شرکت موفق ایران در کنگره‌های بین‌المللی آموزش ریاضی ICME و فدراسیون جهانی مسابقات ملی ریاضی WFNMC، برخی از دستاوردهای دیگر این پیوند چند جانبه بود. معلمان ریاضی اصفهان که برخی از آن‌ها شاگردان پروفیسور تقی فاطمی بودند و بسیاری از آنان از روی علاقه و عشق به معلمی و ریاضیات، این شغل را انتخاب نموده بودند، با تغییر نظام و ورود دروس ریاضیات جدید به مدارس، پس از گذراندن دوره‌های آموزش ضمن خدمت در دانشگاه‌های مطرح ایران و آشنایی با مفاهیم جدید، طرحی در حال اجرا داشتند که نوعی آموزش مستمر معلمان ریاضی [۲۱] بود. آن‌ها در برخی از روزهای هفته در منازل خود به بررسی کتب و بحث و بررسی اشکالات مطرح شده بین دانش‌آموزان می‌پرداختند، این الگویی شد که طرح تشکیل مرکز معلم (مرکز تحقیقات معلمان اصفهان) با همت مرحوم تیمور غیائی‌نژاد نوشته شد و با کمک معلمان سایر رشته‌ها و استادان دانشگاه‌های اصفهان

(البته ما حمایت وزیر وقت علوم را داشتیم و اگر آن نبود، مسئولان دانشگاه کرمان حاضر نمی‌شدند ریسک کنند و این کار کفرآمیز را انجام دهند!) به هر حال کنفرانس سیزدهم هم با زحمات افراد زیادی برگزار شد. دکتر رجبعلی‌پور سال‌های بعد با حمایت وزیر وقت علوم به دانشگاه کرمان منتقل شدند و یکی از سودهای کرمان از برگزاری این کنفرانس، شاید این انتقال بود.

کنفرانس چهاردهم هم قرار شد در شرایط بسیار وحشتناک ترورها و اوج جنگ تحمیلی در تبریز برگزار شود. اگر تلاش‌ها و مقاومت افرادی چون دکتر تومانیان نبود، شاید نمی‌توانستیم کنفرانس چهاردهم را برگزار کنیم. جلسات خشک و نظامی افتتاحیه این کنفرانس را شرکت‌کنندگان فراموش نمی‌کنند، در هنگام سخنرانی امام جمعه تبریز دو فرد مسلح در برابر حضار ایستاده بودند! در هنگام ورود وزیر وقت علوم نگارنده جلو رفت و از ایشان خواست اجازه ندهند گارد همراه ایشان وارد سالن شوند. گفته شد که این برای کنفرانس و نظام با حضور میهمانان خارجی مناسب نیست. ایشان با کلنجار رفتن با گارد و قبول مسئولیت اجازه ندادند گارد همراه وزیر به جلسه راه یابند، که در آن شرایط این اقدام کار سختی بود! به هر حال انجمن ریاضی ایران در رابطه با حفظ خود نمی‌تواند حمایت‌های افرادی چون آقای محمدعلی نجفی (برنده مسابقه دانشجویی انجمن ریاضی ایران) در سال‌های ۱۳۵۹ تا ۱۳۶۲ را نادیده بگیرد. این رویداد با رویداد مشابه سال ۱۳۶۳ در پانزدهمین کنفرانس ریاضی کشور که در شیراز برگزار شد، قابل مقایسه است. در آن کنفرانس علی‌رغم به وجود آمدن جو امنیتی بهتر در کشور، یکی از اعضای اصلی ستاد انقلاب فرهنگی (که در حال حاضر یکی از مخالفان نظام است و طرفداران فراوانی هم بین روشنفکران دارد) شرکت داشت. محافظ ایشان همواره به وضوح مسلح در کنار ایشان بود، نگارنده باز هم به ایشان نزدیک و تذکر داد که برای آبروی نظام و کنفرانس این رفتار محافظ شما مناسب نیست، مشارالیه در جواب گفتند «آقا شما امنیت جان مرا تضمین می‌کنید» که نگارنده در جواب فقط گفت «من فکر می‌کردم آبروی نظام و کنفرانس از جان شما ارزشمندتر است، ببخشید که فضولی کردم» و محافظ ایشان تا پایان کنفرانس از جان ایشان به همان صورت حفاظت نمود! (در تنها کنفرانس ریاضی ایران که نگارنده در افتتاحیه آن، به عنوان نماینده انجمن ریاضی ایران سخن گفت آن هم به لطف و دستور دکتر رجبعلی‌پور دبیر وقت انجمن، کنفرانس چهاردهم بود، که خوشبختانه در هیچ یک از موقعیت‌های دیگر معمولاً او در جلو صحنه حاضر نبود. همچنان که در دانشگاه صنعتی اصفهان، انجمن‌های آمار و رمز ایران و کنفرانس‌های آموزش

ولی در آبان ماه ۱۳۵۸ با پیشنهاد آقای دکتر سیاوش شهشهانی خبرنامه از بولتن جدا و سپس با همت آقای یحیی تابش و نگارنده در سال ۱۳۶۱ فرهنگ و اندیشه ریاضی به عنوان یک مجله توصیفی ریاضی و یکی از مجلات ریاضی انجمن ریاضی ایران شروع به انتشار کرد [۳، ۲۹]. نگارنده بر اساس گزارش فروردین ماه ۱۳۶۱ دبیر انجمن ریاضی ایران [۳۰] با همکاری آقای دکتر یحیی تابش مسئولیت تولید خبرنامه‌های انجمن را به عهده داشت. تلاش بر این بود که علیرغم مشکلات چاپ و نظارت اعضای شورای اجرایی انجمن بر خبرنامه، خبرنامه‌های انجمن هر ۴۵ روز یک بار به طور مرتب و حاوی اطلاعات وسیعی از جامعه ریاضی ایران و اظهارنظرها در مورد مسائل جاری جامعه ریاضی کشور منتشر شود. حتی استفاده از پیک و نیز کپی و چاپ کردن و جابجا کردن مطالب (با استفاده از دستگاه‌های قدیمی چاپ) در این فرآیند به مرحله اجرا درآمد.

همایش دست‌اندرکاران انجمن ریاضی ایران در روزهای پنجم تا هفتم خردادماه ۱۳۷۸ در تفرش و نیز همایش انجمن ریاضی ایران در روزهای ۱۹ و ۲۰ اسفندماه ۱۳۹۴ در خوانسار، دو همایش عمده برای برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری انجمن ریاضی ایران نقاط عطفی برای برنامه‌های انجمن ریاضی ایران بوده‌است که نگارنده در نخستین به صورت فعال شرکت داشت و در دومین مسئول برگزاری بود [۳۱، ۳۲].

در رابطه با برنامه‌ریزی درسی دوره‌های کارشناسی دانشگاه‌ها نیز انجمن ریاضی ایران فعالیت‌هایی داشت [۳۳] که مایه کار برنامه‌ریزان گروه ریاضی ستاد انقلاب فرهنگی در زمان تعطیلی دانشگاه‌ها شد. علیرغم این که وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و ستاد به طور غیرمستقیم از انسجام و همبستگی اعضای انجمن ریاضی ایران در تولید برنامه‌های درسی و نقد و بررسی آن توسط انجمن در زمان‌های مختلف بهره برده‌اند، ولی متأسفانه هیچ‌گاه وزارت این کار مهم را به انجمن ریاضی ایران واگذار ننموده است.

در زمان مسئولیت کمیته برنامه‌ریزی وزارت توسط آقای دکتر شهشهانی، با برگزاری نخستین آزمون علوم ریاضی فرهنگستان [۳۴] با مرکزیت دانشگاه صنعتی اصفهان قصد بر این بود که قبل از این که دوره‌های تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌ها به آزمون‌های ورودی آلوده شوند، الگویی برای استفاده متمرکز از آزمون‌های استاندارد و جداسازی پذیرش از سنجش در این مقاطع ارائه گردد، که حضور فعال جامعه ریاضی ایران نشان از همبستگی این جامعه از طریق انجمن ریاضی ایران دارد [۷]، ولی متأسفانه با عدم حمایت وزارت علوم و سازمان سنجش این امر هم محقق نگردید.

مسابقات ریاضی دانشجویی [۳۵، ۳۶] و نیز مسابقات ریاضی

و صنعتی اصفهان در زمینه‌های مختلف علوم پایه با حمایت افرادی چون آقای دکتر علی دانایی، علی‌رغم مشکلات فراوان این طرح در سال ۱۳۶۰ در اصفهان به مرحله اجرا درآمد [۲۲]. معلمان ریاضی اصفهان نیز با تشکیل جلسات دوشنبه بعدازظهر از سال ۱۳۵۸ (به طور رسمی) نظر آقای پرویز شهریاری در میزگرد نخستین کنفرانس ریاضی کشور [۱۸] را برای پایه‌ریزی تشکیل انجمن‌های معلمان ریاضی تحقق بخشیدند [۱۱] (نکته جالب دیگر کنفرانس اول سخنان آقای دکتر افضل‌پور در میزگرد این کنفرانس در رابطه با حقوق معلمان ریاضی بود [۱۸] که همچنان در صدر مسائل لاینحل آموزش کشور قرار دارد و اخیراً از نظر آماری ثابت کرده‌ایم که ارتباط مستقیمی بین حقوق معلمان و کیفیت دانش‌آموزان وجود دارد [۲۳، ۲۴]). تلاش معلمان ریاضی سایر استان‌ها هم برای تشکیل انجمن‌های معلمان ریاضی در جریان بود که با تصویب اجازه صدور مجوز برای انجمن‌های معلمان ریاضی در شورای عالی انقلاب فرهنگی به وزارت آموزش و پرورش، در زمان وزارت آقای نجفی در آموزش و پرورش این انجمن‌ها به طور رسمی شکل گرفتند و به دنبال برگزاری نخستین کنفرانس آموزش ریاضی ایران [۱۴] در سال ۱۳۷۵ در اصفهان، اتحادیه انجمن‌های علمی آموزشی معلمان ریاضی ایران هم با نظارت انجمن ریاضی ایران و وزارت آموزش و پرورش تشکیل شد.

از سوی دیگر مسأله اعلام سال جهانی ریاضیات در حاشیه بیست و پنجمین کنفرانس ریاضی کشور در دانشگاه صنعتی شریف در سال ۱۳۷۳ مطرح و در برنامه‌ریزی‌های کنفرانس آموزش ریاضی ایران در سال ۱۳۷۵ با پی‌گیری دبیر این کنفرانس و همت استاد احمد بیرشک، حمایت رئیس وقت سازمان برنامه و بودجه و معاون پژوهشی وزارت علوم، ستاد ملی سال جهانی ریاضیات در ایران شکل گرفت. اگرچه شورای اجرایی وقت انجمن ریاضی ایران در ابتدا همراهی چندانی نداشت، ولی با تغییر اعضای شورای اجرایی و انتخاب آقای دکتر بهزاد به عنوان دبیر انجمن، همه کارهای ستاد به انجمن ریاضی ایران واگذار شد [۲۵، ۲۶]. تشکیل نخستین خانه ریاضیات اصفهان و گسترش آن به شهرهای دیگر و حتی کشورهای دیگر [۲۷] و ایجاد شبکه بین‌المللی خانه‌های ریاضیات [۲۸]، یکی از دستاوردهای ستاد ملی سال جهانی ریاضیات است که به دلیل هماهنگی جامعه ریاضی ایران در قالب انجمن ریاضی ایران ظهور پیدا کرده است.

انتشارات انجمن ریاضی ایران نقش عمده‌ای در ترویج ریاضیات و توسعه آن و انسجام بین اعضای جامعه ریاضی ایران داشته است. نخستین آن بولتن انجمن ریاضی ایران بود و ابتدا حاوی اخبار، مقالات توصیفی و مقالات پژوهشی در سال ۱۳۵۲ آغاز بکار کرد،

تلاش شد گوشه‌ای از تاریخ تلاش‌ها برای توسعه ریاضیات کشور مستند و با خاطراتی بیان شوند. امید است دوستان دیگر نیز در این راستا بنویسند و تاریخ ریاضیات کشور عزیزمان برای آموزش آیندگان و نقش بی‌بدیل انجمن ریاضی ایران در این راستا مدون گردد.

مراجع

[۱] رجبعلی‌پور، مهدی، بیست سال کنفرانس، گزارش بیستمین کنفرانس ریاضی کشور (۱۳۶۸)، از انتشارات دانشگاه تهران، صفحات ۱۲۳ تا ۱۳۴.

[۲] یادنامه بیست و پنج سال کنفرانس ریاضی به مناسبت بیست و پنجمین کنفرانس ریاضی کشور، کمیته برگزاری، بهار ۱۳۷۳، چاپخانه دانشگاه صنعتی شریف.

[۳] بهزاد، مهدی، انجمن ریاضی ایران، حدود نیم قرن پیشینه، خبرنامه انجمن ریاضی ایران، شماره پیاپی ۱۴۹ و ۱۵۰ (پاییز ۱۳۹۵) صفحات ۲۵ تا ۳۲.

[۴] بهزاد، مهدی، آرم انجمن ریاضی ایران، خبرنامه انجمن ریاضی ایران، شماره پیاپی ۱۴۸، صفحات ۲۶ تا ۲۷ (تابستان ۱۳۹۵).

[۵] تومانیان، مگردیچ، آشنایی با انجمن ریاضی ایران، مجله رشد آموزش ریاضی، پائیز ۱۳۶۴.

[۶] میثاقیان، منوچهر، بیست سال انجمن ریاضی ایران، پیک ریاضی، نشریه دانشکده ریاضی دانشگاه صنعتی اصفهان، جلد چهارم، شماره اول (بهار ۱۳۶۸) صفحات ۲ تا ۱۷.

[۷] شهشهانی، سیاوش، ۲۵ سال واقع‌گرایی: حماسه پیروزی لاک‌پشت، یادنامه بیست و پنجمین سال کنفرانس ریاضی، صفحات ۷۹ تا ۸۳ (۱۳۷۳) دانشگاه صنعتی شریف.

[۸] خبرنامه انجمن ریاضی ایران، شماره ۲ سال ۳۶ تابستان ۱۳۹۳، شماره پیاپی ۱۴۰.

[۹] مجله رشد آموزش ریاضی شماره ۱۲۷، پاییز ۱۳۹۶.

[۱۰] خبرنامه انجمن ریاضی ایران، شماره ۲ سال ۳۹ تابستان ۱۳۹۷، شماره پیاپی ۱۵۶.

[۱۱] گزارش سمینار علوم ریاضی و چالش‌ها، دانشگاه تربیت مدرس آبان ۱۳۹۶.

[۱۲] پروانه، سیده آزاده و رجالی، علی، هشدار به جامعه ریاضی ایران و علاقه‌مندان به توسعه پایدار کشور، ۱۳۹۷، در دست بررسی.

دانش‌آموزی [۳۷] از دیگر فعالیت‌های مؤثر انجمن ریاضی ایران در راستای ارتقای ریاضیات کشور بوده است. به دنبال مطالعه افت ریاضی توسط انجمن ریاضی ایران [۳۸] و حمایت معاونت محترم پژوهشی وقت وزارت آموزش و پرورش، این مطالعه باعث برگزاری مسابقات ریاضی دانش‌آموزی و نیز انتشار نشریه‌های توصیفی ریاضی همانند مجله رشد آموزش ریاضی شد. فراموش نمی‌کنم که بارها خدمت آقای مصحفی سردبیر محترم مجله یکان رسیدیم تا ایشان را مجاب کنیم تا این نشریه را مجدداً راه‌اندازی نمایند. که این امر محقق نگردید ولی انتشار نشریه رشد آموزش ریاضی حاصل آن تلاش‌ها بود. (خوشبختانه با همت آقای انتظاری دبیر ریاضی یزد و خانه ریاضیات یزد و با اجازه‌ای که نگارنده توانست از مرحوم مصحفی کسب کند، آرشیو نشریه یکان به صورت الکترونیکی تولید شد و در اختیار علاقه‌مندان قرار دارد).

در سال‌های اخیر با تلاش در جهت توسعه همکاری‌های بین‌المللی انجمن ریاضی ایران [۳۹]، کوشش در جهت بررسی عوامل افت ریاضی [۱۱]، تشکیل کار گروه ریاضیات مدرسه‌ای برای تهیه استانداردهای آموزش ریاضی مدرسه‌ای ایران، بررسی مسأله اشتغال‌زایی برای فارغ‌التحصیلان علوم ریاضی [۴۰] انجمن در صد گسترش دامنه فعالیت‌های خود برای اعتلای ریاضیات کشور است. مبارزه با کنکور و بلیه آموزش‌های غلط ریاضی که منجر به افت شدید ریاضی در کشور شده است، مقوله دیگری است که همواره مورد توجه و حمایت انجمن ریاضی ایران قرار داشته است و امید می‌رود با تلاش کمیسیون پیشبرد ریاضیات فرهنگستان علوم (که خود زاینده تلاش‌های مشترک جامعه ریاضی ایران است) و درک و همکاری مسئولان این غول نابودکننده آموزش به ویژه آموزش ریاضی و به قول مرحوم دکتر کاردان «کورکن» به جای «کنکور» از جامعه رخت بریند [۴۱].

تلاش اخیر نگارنده و همکاران برای راه‌اندازی اتحادیه انجمن‌های ایرانی علوم ریاضی، در راستای تلاش جامعه در جهت وحدت بین علوم ریاضی (که هم اکنون وضعیت روز ریاضیات جهانی است) با کمک انجمن ریاضی ایران و سایر انجمن‌های علمی و با حمایت بزرگان علوم ریاضی کشور گام دیگریست، که از دل مطالعات کمیسیون پیشبرد ریاضیات فرهنگستان به دست آمده است و امید می‌رود با حمایت تمام انجمن‌های عضو مخصوصاً انجمن ریاضی ایران و مسئولان علمی کشور به هم‌افزایی و همدلی جامعه ریاضی کشور در جهت توسعه ریاضیات منجر گردد [۴۲].

در این مختصر که بیشتر به یک گزارش کار نویسنده شبیه است،

- [۲۴] پروانه، سیده آزاده و رجالی، علی، چالش عمده ریاضی کشور، بی‌توجهی به آموزش، مخصوصاً آموزش دوره ابتدایی، ارائه شده در دومین سمینار علوم ریاضی و چالش‌ها، مشهد مقدس، ۱۳۹۸.
- [۲۵] نخستین همایش ستاد ملی سال جهانی ریاضیات، ۲۱ خرداد ۱۳۷۷، دانشگاه صنعتی شریف، خبرنامه انجمن ریاضی ایران، سال ۲۰، شماره ۲، شهریور ۱۳۷۷، صفحات ۷ و ۸.
- [۲۶] دومین همایش ستاد ملی سال جهانی ریاضیات، ۲۶ فروردین ۱۳۷۸، دانشگاه صنعتی اصفهان، خبرنامه انجمن ریاضی ایران، سال ۲۱، شماره ۱، خرداد ۱۳۷۸.
- [۲۷] شماره ویژه فرنود، مجله انجمن علمی آموزشی معلمان ریاضی اصفهان (۱۷، تابستان ۱۳۸۸).
- [28] Mathematics Houses and Their Impact on Mathematics Education, Proceedings of the 13th International Congress on Mathematical Education, Springer, 2017, pp 679-680.
- [۲۹] تابش، یحیی و رجالی، علی، فرهنگ و اندیشه ریاضی، شماره ۱، سال ۱۳۶۱.
- [۳۰] رجبعلی‌پور، مهدی، گزارش دبیر انجمن، خبرنامه انجمن ریاضی ایران، اردیبهشت ۱۳۶۱، صفحات ۱ تا ۳.
- [۳۱] همایش دست‌اندرکاران انجمن ریاضی ایران، خبرنامه انجمن ریاضی ایران، سال ۲۱، شماره ۱، خرداد ۱۳۷۸، صفحات ۱۰ و ۱۱.
- [۳۲] گردهمایی خوانسار و نقطه‌هایی که در هر آغاز و هر پایانی هستند، سرمقاله و گزارش‌های متفاوت این گردهمایی، خبرنامه انجمن ریاضی ایران، شماره پیاپی ۱۴۶ (زمستان ۱۳۹۴).
- [۳۳] گزارش دبیر انجمن ریاضی ایران، بولتن انجمن ریاضی ایران، اسفند ۱۳۵۳، صفحات ۱۲ تا ۲۰.
- [۳۴] نخستین آزمون علوم ریاضی فرهنگستان، خبرنامه انجمن آمار ایران، شماره ۲، بهار ۷۳، صفحه ۶.
- [۳۵] مسابقه دانشجویی انجمن ریاضی ایران، بولتن انجمن ریاضی ایران، اسفندماه ۱۳۵۳، صفحه ۶.
- [۳۶] یاحقی، بامدادرضا، مسأله‌های مسابقات ریاضی دانشجویی کشور (۱۳۸۵-۱۳۵۲)، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۹۳.
- [۱۳] رجالی، علی، انجمن‌های معلمان ریاضی ایران، خبرنامه انجمن ریاضی ایران، سال ۲۰، شماره ۴، اسفند ۱۳۷۷، صفحات ۱۱ و ۱۲.
- [۱۴] دستاوردهای نخستین کنفرانس آموزش ریاضی ایران، خبرنامه انجمن ریاضی ایران، سال ۱۸، شماره ۵، (آذر ۱۳۷۵)، صفحات ۲۱ و ۲۲.
- [۱۵] نخستین کنفرانس آموزش ریاضی ایران، خبرنامه انجمن ریاضی ایران، سال ۱۸، شماره ۴، مهرماه ۱۳۷۵، صفحه ۱۱.
- [۱۶] نامه دکتر علی رجالی به رئیس انجمن ریاضی ایران، خبرنامه انجمن ریاضی ایران، شماره پیاپی ۱۳۴ (۱۳۱) صفحه ۱۶.
- [۱۷] مسابقه دانشجویی انجمن ریاضی ایران، بولتن انجمن ریاضی ایران، اسفند ماه ۱۳۵۳، صفحه ۶.
- [۱۸] جعفریان، علی‌اکبر، چه کنیم تا ریاضیات در ایران بهتر تدریس شود، گزارش میزگرد نخستین کنفرانس ریاضی کشور، یادنامه بیست و پنجمین سال کنفرانس ریاضی، صفحات ۳ تا ۷ (۱۳۷۳)، دانشگاه صنعتی شریف.
- [19] Apostol, Tom, M, Calculus, Vol. 1, One-Variable with an Introduction to linear Algebra, 2nd edition,(1975), Wiley
- [20] Leithold, Louis, The calculus with Analytic Geometry 5th ed (1989),Harper & Row.
- [۲۱] رجالی، علی، یادگیری مستمر معلمان، مجله رشد آموزش ریاضی، دوره سی و ششم، شماره ۱ پاییز ۱۳۹۷، صفحات ۲۵ تا ۲۷.
- [۲۲] شیخ‌الاسلام، جعفر، مرکز تحقیقات معلمان اصفهان (ره‌آورد انقلاب)، فرنود، مجله انجمن علمی آموزشی معلمان ریاضی اصفهان، ویژه‌نامه شماره ۱ (شهریورماه ۱۳۷۵)، صفحات ۳ و ۴.
- [۲۳] رجالی، علی، چالش عمده آموزش کشور، تبدیل آموزش از رده خدمات به رده تولید، قسمت دوم، خبرنامه اتحادیه انجمن‌های علمی آموزشی معلمان ریاضی ایران، شماره ۱۶، پائیز و زمستان ۱۳۸۷، صفحات ۵ تا ۷.

[۴۰] قاسمی‌هنری، طاهر و معماریانی، عزیزاله، آینده شغلی دانش‌آموختگان علوم ریاضی، خبرنامه انجمن ریاضی ایران، شماره پیاپی ۱۴۸، تابستان ۱۳۹۵، صفحات ۵۷ و ۵۸.

[۴۱] سمینار بررسی روش‌ها و مسائل آزمون‌های ورودی دانشگاه‌ها، خانه ریاضیات اصفهان، آذرماه ۱۳۸۱، خبرنامه انجمن ریاضی ایران، سال ۲۴، شماره ۲، شهریورماه ۱۳۸۱، صفحات ۱۸ و ۱۹.

[42] <http://www.ias.ac.ir/index.php/2015-09-21-08-02-04/692-2016-12-10-08-48-11>

* معلم ریاضی و عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی اصفهان

[۳۷] رجالی، علی، مسابقات ریاضی دانش آموزی در ایران، مجله رشد آموزش ریاضی، جلد ۵۱، بهار ۱۳۹۱، صفحات ۴۶ تا ۵۱.

[38] Rejali, A. (1988). Lack of interest of students for studying Mathematics. Unesco Document Series No. 35: Reports and papers presented in the fifth day special programme on "Mathematics, Education and Society"; the 6th International Congress on Mathematical Education; pp. 146-147. Budapest, Hungary.

[۳۹] رجالی، علی، گزارش کوتاهی از فعالیتهای کمیته روابط بین‌الملل انجمن ریاضی ایران، خبرنامه انجمن ریاضی ایران، شماره پیاپی ۱۴۹ و ۱۵۰ (۱۳۹۵) صفحات ۴ تا ۷.

تمدید عضویت

یادآوری می‌شود با نزدیک شدن به دوره عضویت مهر ۹۸ الی مهر ۹۹ می‌توانید عضویت خود را از طریق پرتال عضویت انجمن به نشانی <http://imsmembers.ir> تمدید نمایید.
 (جهت تمدید عضویت وارد پروفایل شخصی خود شوید و از منوی نارنجی رنگ بر روی «نمایش عضویت‌های حقیقی» کلیک نموده و «عضویت جدید» را انتخاب نمایید).
 خواهشمند است در صورت بروز هرگونه ابهام با دبیرخانه انجمن تماس حاصل نمایید.